Ն, 758

1887 ԴԵԿՏԵՄԲԵՐ 1 ՍԱԼԸ 1305 ՐԷՊԻ ՈՒԼ ԷՎՎԷԼ 28 ԻՒՋԻՒՆՃԻ ՍԵՆԷ

40 ՓԱՐԱ

ՃԵՐԻՏԷԻ ՇԱՐԳԻՅԷ

40 ՓԱՐԱ

ԲՕԼԻԹԻԳԻՅԷ ՄԻԼԻՅԷ ԹԻՒՃՃԱՐԻՅԷ ՍԱՐՐԱՖԻՅԷ ՎԷ ԻԼՄԻՅԷ

ԽԷՎԱՄԻ ԳԱԶԷԹԱ

ԱԲՈՆԷ ՖԻՅԱԹԼԱՐԸ

	12 այլըք	6 այլըք	3 այլըք
ՄԹԱՄՊՕԼ	200 ղռ.	105 ղռ.	55 ղռ.
ԹԱՇՐԱ	240 »	125 »	

Մէհրիւսյէ 20 ղրուշտան

ԻԼԱՆԱԹ ՖԻՅԱԹԼԱՐԸ

Ալթը, Չհըր վէ ՅԷնճի սահիֆէյէ սաթըրը ղրշ. 6
Տէօրտիւնճի սահիֆէ 11ի 10ը. ղռ. » 3
Մէքթուպը նաֆիյա տաիր պէնտլէր ահ հաղգընտա գապուլ օլունաճագ վէ աէրճ օլունմայան էվրագ իատէ օլունմայաճագ տըր։

Իտարէխանէսի, Մթամպօլտա Պապը Ալի ճատտէսինտէ նումէրօ 20 Ճիվէլէկեան մաթպաասընտա տըր։ Պէաֆֆէի մէվատտ հաղգընտա կազէթանըն սահիպ վէ միւտիւրը
ՏԻԳՐԱՆ ՃԻՎԷԼԷԿԵԱՆԱ միւրաճաաթ օլունա։

ԿԻՒՆԼԻՒԳ ՀԱՎԱՏԻՍ

ՊՈՒԼԿԱՐԻՍԹԱՆ

Սօֆիադան խչար օլընտըղընա կէօրէ, մէթրօբօլիտ Գլէմա՛ն' կէչէն բէնճշէնպիհ կիւնիւ Թըրնօվայա միւթէվէճճիհէն Սօֆիադան հարէքէթ էյլէմիշ տիր։ Մուամիլէյէհին ազիմէթի էմնասընտա միւթէպէրամատ պիր ղէված' քէնտիսինի զիյարէթ պաղը գէված' քէնտիսինի զիյարէթ էթ կիթմիշլէր իսէ տէ, քիւլլիյէթի խալգ մուամիլէյէհին իպտիտէ կէանը հավլիսինէ հիւճում իտէրէք Թասալլուփա գըյամ' իթմիշլէր տիր։ Մէմուրինը հիւքիւմէթ' պու հարէքէթը չէտինէյէ ուպաղատան ախէրճի օլմուշլար տըր։

* *

Շարգի Բումէլի մէպուսլարը' ճիւմլէթէն Մ. Բառօսլաֆօֆըն բիյասէթի իմթիհի Ֆըրգայա իլթիհագ իթմիշլէր տիր։ Րիվայէթէ կէօրէ, բրէնս Ֆէրտինանտ' Մ. Սթամպուլօֆըն Թահթը բիյասէթինտէ պուլունան հէյէթը վիւքէլայը ազլ իթմէք արզուսընտա պուլընտըղընտան, քէնտի խալքը հարպլարընտան պիրիսինին վասէթասը իլէ Շարգի Բումէլի մէպուսլարընը պու եօլտա պիր իթթիֆագա թէշվիգ էյլէմիշ իմիշ։

* *

Բրէնսէս Գլէմանթին' Սօֆիատաքի ֆըրգալար միյանընտա մէչհուլ օլան միւնազաաթտան ճէսարէթի գըրըլմըղը ճիհէթլէ, պու գըշը Պուլգարիստան կէչիրմէք արզուսընտա պուլունըյօր իմիշ։ Պու հալտէ բրէնս Ֆէրտինանտ տախի վալիտէսինէ Բուլմանիա հուտուտունա գատար րէֆագաթ իտէճէք իմիշ։

Տիւնքի Մըլավ-ը-ըլտա աժիտէքի Ֆըրգա օգունմուշ տըր։

«Բուս մէնպալընտան ալըճան վէ Պուլկարիսթանտա ալըը վագաալար հագըըյամմագտա օլտըղընը զանն իտէտիրէն պազը խապէրլէրին' Տէրսաատէի մէնհաֆիլը բէժմիյէսինի բէք զիյատէ խըշալ իթմիքլէլինի խապէր ալըյօրուզ։

«Իշպու խապէրլէրէ կէօրէ, կէլէճէք իւգ պաշարտան էվվէլ Սօֆիատա էնէի պիր հաթիւէ (...) վուգու պուլաճագ իմիշ վէ բրէնսէս Գլէմանթին տախի պու մագսատ մէյտանը օլընըն խանընտա կիթմիշ իմիշ։ Միւշարէէյհա բրէնսէս Սօֆիա աէրայընտա էլէճէմ մէճճուտ օլան Թասավվուրլարըն հայըը հուսուլէ կէլմէսինտէն սօնրա Պուլկարիոթանտան միւֆարէգաթ իտէճէք իմիշ։

«Բուս մէնպալընըն հավատիսլէրի' իշթէ պունլար իսէ տէ, պիզիմ տօղըուտան ալըտըղըմըզ մալումաթա իսթինատէն մէզքիւր հավատիսլէրի Թէգյիտ իտէպիլիրիզ։ Սօֆիա մուխալիֆլէրինին պիզէ եազտըղընա կէօրէ, բրէնս Ֆէրտինանտ վէ քէնտի հիւքիւմէթի Պուլկարիսթանըն աէյամէթի Թիւրքիա իլէ միւնասէպաթը հասէնէսէ պուլընմասընա միւթէվաքգըֆ օլտըղընա էյիճէ գանի օլմուշլար տըր։ Իսիտ Սօֆիատա էնէի պիր հաթիսէ չէօյլէ տուրսուն, Պուլկարիսթան իլէ հիւքիւմէթը մէթպուէ պէյնինտէ պիրուստէի մուճիպ օլապիլէճէք հէր չէյին էօնիւ ալընմասընտան պաշգա պիր չէյ տիւշիւնիւլմէյօր։»

* *

Կէչէն բէնճշէնպիհ կիւնիւ Թաշրիֆէ Սօֆիատան պէրվէճճը ախր եազըլմըշ տըր։

«Սօֆիանըն մէճլիսի' հայատալըղըն մէնի հագգընտա պիր նիզամնամէ լայիհասընը Թանզիմ միւզաքէրէյէ ալմըշ տըր։ Մէճլիսը մէզքիւր' Եամպօլտան Պուրկազա գատար պիր չըմէնտիւֆէր խէթթի ինշասը իճիւն 15000 ֆրանգլըգ պիր Թախսիսաթը գապուլ իթմիշ տիր։

«Բրէնսէս Գլէմանթին' մախսուսէ բրէնս Ֆէրտինանտ գաժիւն Պուլկարիսթանտա եէրլէշմէսիքճէ, պիր խիթիգրաճա չալըտ Թէճմինաթ կէօսթէրմէք նիյէթինտէ տէյիլ տիր։

«Շարգի Բումէլի Սթանիմագա բօյնթա միւտիրի' 12000 ֆրանգ իխթիլաս իտէրէք ֆիրար էյլէմիշ տիր։»

* *

Թոպչ կազէթասը' Սօֆիատա Ալէմանիա գօնսօլօս վէքիլինին սօգագտա բրէնս Ֆէրտինանտը սէլամլամագտըղըն կէչէպ կիթմիշ օլտըղընա տաիր ղուհուր իտէն պիր չայիայա ինանմայօր։ Կազէթաի մէզքիւրէն զաննընճա, բրէնս Պիզմարգ քէնտի էֆքեարընըր պիլտիրմէք իչիւն պու կիպի Թավըր ու հարէքէթէ միւրաճաաթ իթմէզ։

ՊԱՐՕՆ ՏԸ ՀԻՐՇ

Պարօն տը հիրշ ճէնապլէրի' տիւն տախի Մ. Քիւլման իլէ պէրապէր Սատրազամ հազրէթլէրինին նէզտինէ կիտէրէք իճրաի միւզաքէրէ էյլէմիշ, վէ մուախխէրէն Պապը Ալի հուգուգ միւշավիրի Նօրատունկեան Գաբրիէլ էֆէնտինին տէ նէզտինէ կիտէրէք, Պարօնը միւշարէէյհին մուգաատէմա չըմէնտիֆէրլէր ինշաաթընա սարֆ իթտիկի մէպալիղ հագգընտա պիր խալը միւտաէճէ Թէտգիգաթ իճրա օլընմըշ վէ պու կիւն տախի Թէքրար իճթիմալար մուգարրէր պուլունմըշ տըր։

Թարաֆէյնին միւտաախալէ խալլընա Թաասու խուլմիշ օլտուղընտան, պիր իժեվիյէի գաժիյէ վասըլ օլունապիլէճէքի գավիյէն ումիտ օլունըյօր։

*

Տէհրիմիզ Ինկիլթէրրա սէֆիրի Սըր Ուիլեամ Ուայթ' կէչէն ճումաա էրթէսի կիւնիւ Օթէլ տ'Անկլէթէռէ կիտէրէք Պարօն հիրշ իլէ զիյարէթլէշմէ զիյարէթ էյլէմիշ տիր։

ԱՐՆԱՎՈՒՏ ՔԷՕՅ ՀԱՐԻԳԶԷԴԷԿԵԱՆԸ

Շէհր Էմանէթի Թէպլիղաթը

Մուգթէզալիգ պուլունան էմր ու ֆէրմանը Հիւմայունը հազրէթը Շէհինշահի իւզէրինէ Արնավուտ գարիյէսի հարիգզէտէկեանը իչիւն գօմիսիօնը մախսուս մարիֆէթիյլէ օրատա պինա վէ ինշա իտիլմիշ օլան 17 պապ խանէյէ չատըրլար ալթընտա պուլունան միւսաֆիրին իսքեան վէ իտվալարը զըմընտա գօմիսիօնը մէզքիւր հէյէթի' տիւնքի (էվվէլքի) բազար կիւնիւ սաաթ 8 բատտէրինտէ տէվէլլիւ Միւզիւրիէս բաշա հազրէթլէրի գօնագլարընտա իճթիմա իտէրէք, միւշարէէյհ վէ մէզքիւր հէյէթ' գարիյէի մէրգումէ Բում քիլիսէ իմէ ազիմէթլէ, տէսրօֆ էֆէնտի վէ բէհապլինը սաիրէ էլլի սէյի բէժմիյէլէրինի լապիս օլտուգլարը վէ տէվլէթլու Կավրիէլ բաշա վէ Շուրաի Տէվլէթ ազասընտան Ֆօթիտի պէյ վէ սաատէթլու Գօսթանթին Գարաթէօտօրի էֆ. հազրէթը հազըր պուլընտըգլարըհալտէ, Թէմասսի էյլէտի էմր ու շէվքէթ վէ խիլալը հազրէթի ղըլուլլահի տուվայի ինապէթ ինթիխար մուամիլէյէհ տէսրօֆ էֆէնտի Թարաֆընտան զայէթ միւէսսիր պիր սօվէթուզ իֆա օլընտըգտան սօնրա պիլճիւմլէ միւթէքպերան վէ զիւքիւր վէ ինսա էհալի ճանիպինտէն տախի «Բատիշահըմ չօգ եաշա» թէզալլըր վէ նիյազը իտալը գապալկեահէ Բադըայէ միւթէալ գըլընմըշ, վէ պատէհու խանէլէրին եաբըլտըղը մահալլէ կանի Լիւթֆիյէ մահալլէսինէ կիտիլէրէք, օրատա տախի միւսաալինը մէրգումէ հաղգլարընտա չայան պուլըըլան պունճա ալթաֆ ու ինայաթը ճէլիլէնին չիւքրը ու մահմիտէթի զըմընտա քիլիսէ հէյէթի Թարաֆընտան Թէրթիպ խուլմիշ օլան նուխթէ' քեօյ մուխթարը, վէ նամը նամիի ճէնապը Շէհինշահիյէ օլարագ Թանզիմ խուլէն մանզումէ տախի 500ի միւթէճավուզ օրա մէքեանիպ չակիրտանը Թարաֆընտան պաքէմալը ինթիֆալ վէ Թաապիմ գրաած օլընտըղըն միւթէրագիւ, միւշարէէյհ Միւզիւրիէս բաշա հազրէթլէրի' պիւլճիւմլէ Թէպաաի Շահանէ վէ գարիյէի մէրգումէ էհալիսի հագգլարընտա Թարաֆը միւլթէճէմի իւչչէրէքը հազրէթը Բաթիշահիտէն մէպզուլ պուլընըլագէլէն էլթաֆը մալանիհանէնին էտաի չիւքրը իլթէզամմին բէք միւէսսիր պիր նուհթէ իլրատ վէ պիլէրէճէ պիրքնմիշ օլան էհալի ճանիպինտէն Թէքրար Թէքրար «Բա-

տիշահըմ չօգ եաշա» տուաստը էտա օլընարագ, պէր վէճհը մուհարրէր չատըրլար ալթընտա վէ խարիճինտէ պուլընան 62 խանէ խալգը մէզքիւր խանէլէրէ իսքեան իտիլէրէք, անախիտ արլարը քէնտիլէրինէ Թէսլիմ վէ իֆա օլընմըշ, վէ միւսաթէճիր օլալ, քէզալիք չատըրլար ալթընտա պուլընան հարիգզէտէկեանտան տախի խանէ բէրար օլմագ իւզրէ միւրէքքէպ Թէզ օլան խանէլէր Թէսլիմ վէ իֆա օլընարագ, սաաթ 10 բատտէրինտէ մէզքիւր հէյէթ վէ էհալի տաղըլմըշ տըր։

Ֆրանսա խարիճիյէ նէզարէթի էվվէլքի հաֆթա ճումաա էրթէսի կիւնիւ, մուխթէլիֆ հիւքիւմէթլէրէ պիր Թահրիրաթը ումումիյէ իրսալ իտէրէք, Մ. Սատի Գարնօնըն մագամը բիյասէթը ճիւմհուրա ինթիխապ օլընտըղընը բէժմէն իշար ու Թէպլիղ իթմիշ տիր։

Պազը հիւքիւմէթլէր վէ պաշլըճա Պէլճիգա, հօլանտա վէ Զուիցցէրիա' Թէպրիքեաթլարընը Ֆրանսա խարիճիյէ նազըրընա Թէպլիղ իթմիշլէրին, նէզտլէրինտէ մուգիմ օլան Ֆրանսըզ սէֆիրլէրինէ Թավսիյէ իթմիշլէր տիր։

* *

Թունուզ Պէյի Ալի պէյ' Ֆրանսանըն եէնի բէիսը ճիւմհուրը Մ. Սատի Գարնօյը պա Թէլէկրաֆ պէր վէճհը աթի Թէպրիք իթմիշ տիր։

«Բէյսէթը ճիւմհուրա ինթիխապընըզը խապէր ալարագ, իֆթախր բէժմը Թէպրիքէ մուսարէաթ իտէր, վէ Ֆրանսանըն սաատէթի իլէ զաթընըզ իչիւն ճէնապը Հագգա տուա էյլէրիմ։»

«Ալէ պէյ»

Բրէնս Պիզմարգ' տիւվէլը էճնէպիյէ նէզտինտէ մուգիմ Ալէմանիա սէֆիրլէրինէ պիր Թահրիրաթը ումումիյէ կէօնտէրիբ, իմբէրաթօր վէ իմբէրաթօրիչա վէ վէլիահտ վէֆաթ իտէրլէր իսէ, իմբէրաթօրըըըն գովվէթինէ պիր կէօնա խալէլ կէլմէյէճէի ումումիյէ օլարագ, մէզքիւր սէֆիրլէրին նուփուզ էփրիՀԵՌՎԵ ... իւզրէ էլէբէրէ մէճպուր չէյլէրինին պիլտիրմիշ տիր։

Իշպու Թահրիրաթ' սէֆիրլէրա զիյատէ հայրէթ վէ Թէսէլլի պէրար վեւճիլ, սէրայը իմբէրաթօրիտէ տախի սուի Թէսիր հասըլ իթմիշ տիր։

Բէթէրսպուրկտան չէքիլէն պիր Թէլէկրաֆա կէօրէ, Բուսիյանըն հըսլիխրամը սուլհճույանէսինի իսպաթ իթմէք իչիւն պիր խայլի պէօյլէք Բուս մէմուրինինինին ազլ ու ինֆիսալի միւգթազի ատտ օլընմըշ իսէ տէ, պունլարըն քիմ օլտըղը հէնիւզ անլաշըլամամըշ վէ խալատ Թային օլունմամըշ տըր։

Բուսիյանըն Վիէննա սէֆարէթի միւշավիրի բրէնս Գանթագիւզէն' բօլիթիգաճա պիր մէմուրիյէթլէ մախսուսէն իլէ կէչէն բազար ագշամը Բէթէրսպուրկա հարէքէթ իթմիշ տիր։

ԹԷԼԷԿՐԱՖ

Պէրլին 11 դէկտ.

Բրէնս Պիզմարգ' քէյֆսիզ տիր։

Բարիզ 11 դէկտ.

Բէիսը ճիւմհուր' մալիյէ նազըրը էսպագ Մ. Թիռարը գապինէթօ Թէշքիլինէ մէմուր իթմիշ տիր։

Մ. Ժիւլ Ֆէռիինին հալի' մուճիպը մէմնունիյէթ օլուպ, լագին Թէմամիյլա բահաթ տուրմասը Թէնպիհ օլունմըշ տըր։

Բարիզ 12 դէկտ.

Մ. Թիռար' հէյէթը վիւքէլայը Թէշքիլէ մուվաֆֆագ օլամատըղընտան, զանն օլընտըղընա կէօրէ, բէիսը ճիւմհուր' Մ. Ֆլօքէի չաղըրաճագ տըր։

Բարիզ 13 դէկտ.

Մ. Թիռար' գարարընտան նիւքիւլ իտէրէք գապինէթօյը պէր վէճհը աթի Թէշքիլ էյլէմիշ տիր.

Մ. Թիրար' բէիսը վիւքէլա վէ մալիյէ,

Մ. Ֆլուրան' խարիճիյէ,

Մ. Ֆալիէր' ատլիյէ,

Մ. Սարիէն' տախիլիյէ,

Մ. Ֆայ' մէարիֆ,

Մ. Մահի' պահրիյէ,

Ժէնէրալ Լօժրօ հարպիյէ,

Մ. Լուպէ' նաֆիա,

Մ. Տօթրէզմ' Թիճարէթ վէ սէնայի,

Մ. Վիէթ' զըրաաթ։

Իսմաիլիա 11 դէկտ.

Դէկտ. 1ռէն 10ա գատար Սիւվէյշ գանալընտան 77 սէֆինէ միւրուր իտուպ, 1,420,000 ֆր. հասըլաթը միւրուրիյէ վագը օլմուշ տըր։

ՏԱԽԻԼԻՅԷ

Տէրսաատէթտէ պուլընան Ամէրիգալը Մ. Վանտէրպիլտ' կէլէճէք բէնճշէնպիհ կիւնիւ չէհրիմիզտէն հարէքէթլէ Իսքէնտէրիյէյէ ազիմէթ վէ Գահիրէյի զիյարէթ իթտիքտէն սօնրա, Էվրօբա ճանիպինէ էվտէթ էյլէյէճէք տիր։

Միւշարէէյհ Մըսըրտան տա Իթալիայա կիտէճէք տիր։

Եարըն ագշամ Ամէրիգա սէֆիրի Թարաֆընտան Մ. Վանտէրպիլտէ իքրամէն քէշիտէ օլընաճագ զիյաֆէթէ Ինկիլթէրրա սէֆիրի Սըր Ուիլեամ Ուայթ վէ զէվճէսի վէ Իթալիա սէֆիրի Պարօն Պլան վէ զէվճէսի վէ սաիր պազը զէվաթ միւթէպէր օլունմըշլար տըր։

Մ. Վանտէրպիլտ' Տէրսաատէթէ վիւրուտունտէն պէրու Թարաֆը հազրէթը Բատիշահիտէն հագգընտա պուլլըլան Թալթիֆաթտան վէ տաիմա պէնտէկեանը հիւմայունլարընըն լութֆէն իզամ իլէ կէրէք քէնտիսինին վէ կէրէք աիլէսինին խաթիրլարը հալ ու խաթըրընա ինայէթ պուլուլմասընտան տոլայը խասաթէն արզը Թէշէքքիւրատ իթմէքտէ տիր։

—Զաղազիգ Շէրիֆ Բում Բաթրիգի էֆէնտինին կէչէնտէ հիւքիւմէթը մահալլիյէյէ պիր արզըը Թէգտ ու Թէպէրրուտա իթմէսի խըզմէթիյէթը Սէնիյէյի մուճիպ օլմազըլա, Բաթրիգը միւշարէէյհէ իւզէրի Թուղրալը Հիւմայուն իլէ միւզէյյէն պիր մուրասսաա Թիւթիւն գուտուսը իհսան պուլըրըլմըշ տըր։

—Մուգատտէմա սու Թուղեանլարընտան երգըլմըշ օլան Պաղտատ սէտտէլէրինին իճրաի Թէնզիհ վէ Թարսամէքը սաիրէսի հագգընտա կէլէճէք Պաղտատա իզամ օլմըշ օլան վէ աժիրէն չէհրիմիզէ աժէթ իթտէն Նաֆիա նէզարէթի ֆէնն մէմուրը Մ. Կալանըն Թանզիմ իթմիշ օլտուղը բաբօրթօ' Նաֆիա նէզարէթինէ Թէտգիգ օլընարագ Պապը Ալիյէ Թագտիմ վէ մէճլիսը խասսը վիւքէլատա պատէթթէյէքքիւր մազպատասը խաքիրաի Շահանէյէ արզ օլընմըշ օլմագլա, մէզքիւր սէտլէրին պէրմուճիպ իճրաի Թամիրի խուսուսընա իրատէի Սէնիյէ սունուհ իթմիշ տիր։

—Խարիճիյէ նազըրը Սաիտ բաշա հազրէթլէրի' տիւն սիւֆէրանըն զէվաթը գապուլ իթտէ Պապը Ալիտէ պուլընամատըղընտան, սիւֆէրայի էճնէպիյէ' Խարիճիյէ միւսթէշարը Տատեան Ցարութիւն էֆէնտի հազրէթլէրի Թարաֆընտան գապուլ օլունմըշլար տըր։

—Մուսուլ վէ Պասրա պէյլիքլէրինտէ վարօր իչլէթմէք իչիւն եէրլի պիր գումբանեայա Թարաֆը հիւքիւմէթտէն Սէնիյէտէն իմթիյազ վէրիլմէք իւզրէ օլտըղը իշիտիլմիշ տիր։

—Եազտըրըլմըշ վէճհլէ Բարիզտէն կէլմէքտէ օլան պէվճէսինի իմթիգալ իթմէք իւզրէ կէչէն կիւն չէհրիմիզտէն հարէքէթ իթմիշ օլան Ֆրանսըզ սէֆիրի գօնթ տը Մօնթէպելլօ' զէվճէսիյլէ պէրապէր տիւն սապահ Վարնա բօսթա վաբօրը իլէ չէհրիմիզէ ավտէթ իթմիշ տիր։

Մէամուլտըր կէօրէ, Պարօն տը հիրշ' գօնթ տը Մօնթէպելլօնըն զէվճէսինի խաթիրլամագ կիւլմիշ պիր խապէր ալըրտա, գօնթը միւշարէէյհ իչիւն Վարնատան Բուսճուգա գատար պիր գաթար մախսուս չըքարմըշ վէ Վարնա չըմէնտէֆէր իտարէսինէ էմր իթմիշ տիր։

—Իթալիատա Սիչիլիա ատասընտա եէնիտէն գօլէրա զուհուր իթտիքի չայի օլմըշ իսէ տէ, պու չայիանըն ասլ ու էսասը օլմատըղը

Պապը Ալիյէ վիւրուտ իտէն բէսմի խապէրլէրտէն անլաշըլմըշ տըր։

—Իզմիրտէ վագը գասըը հիւմայունըն իճրաի Թամիրի խուսուսընա իրատէի Սէնիյէ սունուր իթմիշ օլմազըլա, եագընտա Թամիրաթը մէզգիւրէյէ միւպաշէրէթ օլունաճագ տըր։

—Մէզգուրէն Բարիզտէ պուլընտըղը հալտէ ախիրէն չէհրիմիզէ կէլէն Ֆիլիպէ Ֆրանսըզ գօնսօլօսը Մ. Պօխսէ' էվվէլքի կիւն Ֆիլիպէյէ միւթէվէճճիհէն հարէքէթ էյլէմիշ տիր։

Մ. Պօխսէ' Շարգի Բումէլիտէ միւգիմ Բուսիա Թէպաասընը տախի հըմայէյէ մէմուր օլտըղընտան, չէհրիմիզտէն հարէքէթ իթմէզտէն էվվէլ Բուսիա սէֆիրի Մ. Նէլիտօֆա սաիր պիր զիյարէթ վէրմիշ տիր։

—Կիրիտ վիլայէթի Թարաֆընտան կէչէն սէնէ Զարիֆի վէ Նէկրօբօնթ պանքալարընտան ագտ օլունան 50,000 լիրալըգ իսթիգրազըն պու քէրրէ Թէճտիտ օլունտըղը մէրվի տիր։

—Պիր գաչ կիւնտէն պէրու նամիզաճ պուլընան Նաֆիա վէ Թիճարէթ նազըրը Զիհնի բաշա հազրէթլէրի' պու քէրրէ քէսպը աֆիյէթլէ, տիւն մագամը մէմուրիյէթինի Թէշրիֆ էյլէմիշ տիր։

—Իզմիրտէ Գասապա չըմէնտէֆէրի գումբանեասը' խաթթը մէզքիւրըն տահա իլէրիյէ Թէմտիտի խուսուսընտա հիւքիւմէթը Սէնիյէ իլէ միւզաքէրէյա իպթիտար էյլէմիշ տիր։

—Գալղանտէլէնլի չօպան Նուրէտտին նամ չախսը' էվվէլքի կիւն Սթամպօլտա Ֆաթիհ ճամիսի հավլիսինտէ պիր Արնավուտ ճէլէպէ Թէսատիւֆ էյլէ, ալաճաղը օլան 40 ղրշտան տոլայը միւնազաա իտէր իքէն, մահալլը մէզքիւրտէ պուլըլան սիլահլը պիր տէնէ Ահմէտ նամընտա պիր մուհաճիր' արալարընա կիրտիքլէրինտէն, մէրգում Նուրէտտինըն բէվօլվէր իլէ էվվէլա մէրգում Ահմէտի վէ մուախխէրէն Արնավուտ ճէլէպի վուրուպ Թէլէֆ իթմիշ վէ քէնտիսի տէ Թէրտիպ օլմըշ տըր։

—Պրուսա վիլայէթինտէ Սամօրգոլը գազասընտա Իրկէլլօ գարիյէսինտէ էրքէք վէ գատըն 21 քիշի' պիլմէյէրէք գէհիրլի մանթար էքլէյիպ միւթէէսսիրէն վէֆաթ իթմիշլէր տիր։

Ենէ Պրուսա վիլայէթինտէ Ենիշէհիր ճիվարընտաքի Գօճա վէ Թօբրագ Օճագ նէհիրլէրի' ախիրէն Թաշարագ Թուղեան իլէ արազի իտէրէք, 100 գատար խանէյի սու պասմըշ օլտուղընտան, միւսաֆիրինէ մուավէնէթ իչիւն վիլայէթը միւշարէէյհաճա Թէտաբիրը լազըմէ իթթիխազ գըլընմըշ տըր։

ԱԶԳԱՅԻՆ

Կրօն. Ժողով տիւն Դիմաքսեան Գեր. Տ. Հմայեակ Սրբազանըն Աթէնագէտութիւնը Թաճթընտա պիւլճիւմլէ Թէջքիլ էտիլէրէք ագա հազըր օլտուղը հալտէ պէր վէճհը աթի միւզաքէրաթ ճէրէյան իթմիշ տիր։

1.— Իզմիր առաջնորդը Մուրատեան Տ. Մելքիսեդեկ Սրբազան հազրէթլէրի' մէզքիւր մատտէսի հագգընտա Կրօն. Ժողովըն սիւվալինէ իճաբ ճէվապ իթմիշ իսէ տէ, տիւնքի Կրօն. Ժողով' ճէվապը մէզքիւրը զայըը քիֆայէ ատտ իտէրէք, եէնիտէն ճէվապ վէրմէսինի բուհանիի միւշարէէյհէ իւմթար իթմիշ տիր։

2.— Տէրսաատէթ էհալիսի Թարաֆընտան պիր հէյէթը մէպուսէ մարիֆէթիյլէ տիւնքի Կրօն. Ժողովա պիր մահզըր Թագտիմ օլընուպ, իշպու մահզըրտէ Իզմիրին Ս. Ստեփաննոս քիլիսէսի տուվարը տախիլինտէ քեանին գապրիսթանըն պիր Թարաֆընտա պուլընան էօլիւ քէմիքլէրինին' հայաստանեայց Եկեղեցիսի ատաթընա մուղայիր օլարագ պաշգա Թարաֆա նագլի ալէյհինտէ բրօթէսթօ իտիլմէքտէ պուլընմըշ օլմաղըլա, Կրօն. Ժողով' հէյէթը մէպուսէյէ նասիհաթ վէրէրէք պունըն պապտէ միւթէմէնին օլմալարընը Թավսիյէ իթմիշ, վէ մէճլիսին զաթէն լազըմ կէլէն իճրա իթմիշ օլտուղընա Թէէմինէն պէյան էյլէմիշ տիր։

3.— Հալէպ Առաջն. Տեղապահը' այէյէնտէ չիքեայաթըր հավի Բաթրիգխանէյէ պազը Թէլէկրաֆլար վիւրուտ իթմիշ օլմաղըլա, հալէպ առաջնորդըընըն ինթիխապընը պիր ան էվվէլ իճրա իթտիրմէսինի Կրօն. Ժողով' պա Թէլէկրաֆ Կիլիկիոյ Կաթողիկոսը Աժէն. Տ. Մկրտիչ Սրբազան իշար էյլէմիշ տիր։

4.— Վան Բաթրիգ վէքիլի Ալէաթեան Գեր. Տ. Գրիգորիս Սրբազան' զըթըրգ վէ պաշալըղ ըրզըլընտէն Վան վիլայէթինտէ քեօյլիւ էրմէնիլէրին տիւչարը զարուրէթ ու սէֆալէթ օլտուգլարընը պա բաբօրթօ սունթիւղը պիր սուրէթտէ Բաթրիգխանէյէ արզ ու իշար իթմիշ օլմաղըլա, Կրօն. Ժողով' ֆուգարա վէ միւհթաճինը էհալիյէ միւավէնէթ էթմէք իմթիզալէրինի օլ Թարաֆ վանքլարընա եազըլմագա գարար վէրմիշ տիր։

5.— Կրօնային Տեսուչ Սաղաճեան Գեր. Տ. Ցովսէփ վարդապետ' մէքթէպլէրէ վագը օլան զիյարէթը բուհանիյէլէրինէ տաիր բաբօրթօսընը տիւն Կրօն. Ժողովա Թագտիմ իթմիշ իսէ տէ, մէճլիսը մէզքիւր' իշպու բաբօրթօյը կէլէճէք իճթիմաատէ Թէտգիգ էթմէյէ գարար վէրմիշ տիր։

* *

Կրօն. Ժողով' պու կիւն Բաթրիգխանէտէ սուրէթը ֆէվգէլատէտէ աժիր իճթիմա իտէճէք տիր։

Իզմիր գազըլիսթանըն պիր Թարաֆընտա իճրա օլունաճագ ինշաաթ' հիւքիւմէթ Թարաֆընտան մէն իտիլտիկի հէր նէ գատար իշաէ իտիլմիշ իսէ տէ, ալըըղըմըզ մալումաթը մախսուսէյէ կէօրէ, պու չայիանըն ասլը օլմայըպ, ինշաաթը մէզքիւրէ' զաթէն կէչէն մուամէլէ Թէմիրէտ քէչերաք եագլըշ ու Թասալլիկ իտիլմիշ իմիշ։

Ճումաա էրթէսի կիւնիւ Նիքոմիտիա պէյ-յան իրթիհալ էտէն, Ճերմէնէեան ֆագ. Սահակ Ծ. վարդապետ' Էրմէնի Գաթօլիք Բաթրիգ վէ Կաթողիկոս վէքիլլիքինէ նաալ օլունուպ, տիւնտէն իթիպարէն լուֆթան մէմուրիյէթէ միւպաշէրէթ իթմիշ օլմաղըլա, բուհանիի մուամիլէյ հի իչիւն մէմուրիյէթը ճէտիտասընտան տոլայը Թէպրիք իտէրիզ։

Անասըլ Գայսէրիյէլի օլուպ միւթէվէֆֆա Յօգթ. Ստեփան Դաւիթեանըն մախսուսի օլան Յօգ. Թ. Դաւիթեան էֆ. ֆէնն Թըպպը պիր մէհարէթը Թամմէ իլէ Թահսիլ իտուպ, պիր միւտտէթ Բարիզին «Օթէլ Տիէօ» վէ «Օթէլ Շարիթէ» խաստախանէլէրինտէ իճրաի ֆէնն ու սանաթ էյլէտիքտէն սօնրա պու քէրրէ տէ տիփլօմասընը ախզ իթմիշ օլմաղըլա, Թապիպը մումայլէյհ' պու կիւն եարըն չէհրիմիզտէն Գայսէրիյէյէ ազիմէթ իտէճէք, վէ օրատա իճրաի Թէպապէթ էյլէյէճէք տիր։

Յօգթ. Դաւիթեան էֆէնտինին' ֆէնն ու մէհարէթի սայէսինտէ վաթանընա իյֆաի խըտէմաթը մէշքիւրէ իտէճէքինէ իշթիպահ օլունամազ։

Նոր-տպագրութեան յատուկ

ԱՇԽԱՐՀԱԳՐՈՒԹԵԱՆ

Բնական, քաղաքական և ուսումնական

Աշխատասիրեաց

Յ. Գ. Փափազեան

Բ. Տպագրութիւն

Հիմնովին բարեփոխեալ եւ ճոխացեալ

Իւր գրած ջերմ ընդունելութեան շնորհիւ սուղ միջոցի մէջ ի փառուց անցնող սպառած սոյն դասագիրքը, ըստ առաջարկութեան բազմաթիւ ուսուցչաց' վերստին տպագրուած է, մանկավարժութեան արդի պահանջմանց համաձայն հիմնովին բարեփոխուած և կրկնապատիկ ճոխ պարունակութեամբ։

Կեդրոնատեղին է Ուգուն-Չարշը, փորագրիչ Երուանդ Փալաբաշեանի խանութը։ Կը գտնուի բոլոր գրավաճառաց քով։ Գին 3 ղրուշ։

2—2

ՍՈՆ ԲՕՍԹԱ

ԱՒՍԹՐԻԱ ՀՈՒՔՈՒՄԷԹՆՏԱ ՌՈՒՍ ԱՍՔԵՐԻ

Աւսթրիա հուքումէթինին Ռուս ասքերլերինին թէճէմմիւլու թէճավիւզիւնէ տաիր Քէօլնիշէ Զայթունկ'ըն ճազտըրը պիր պէնտը մախսուս՝ Վիէննատա հէյէճանը ազիմ մուճիպ օլմուշ տըր։ Քէօլնիշէ Զայթունկ տաիր՝ Քէօլնիշէ Զայթունկ'ըն հավատիսինի թէքզիպ իտուպ, Ռուսիանըն Կրօսնօ շէհրինէ էմնի պիր ալայ ասքեր տահա կէլտիկինի վէ Նարէֆ վէ Պուկ նէհրլերի սէվահիլինտէ իսթիհքեամաթ ինշա իտտիկլերինի իլավէթէն պէյան իթմիշ տիր։

Աւսթրիա հիւքիւմէթինին նիմ ըէսմի կազէթասը օլան Ֆրէմտէնպլաթ՝ իշպու ասքեր թէճավիւզիւթմէնը իլան իթտիքտէն սօնրա, մագամը ըէսմիտէն վէրիլտիկի աչիքեար կէօրիւնէն պիր ֆըքրատա պէր վէճհը պէյանը էֆքեար իթմիշ տիր։

«Ռուսիանըն պու թավըր՝ Պէրլին միւլագաթը ախիրէսի էսնասընտա թէավթի օլըման պէյանաթը սուլհպէրվէրանէյէ աչըքտան աչըղա մուղայիր տիր։ Մամաֆիհի իհթիմալաթը սաիրէ թէէսիրի թահթընտա իթթիխազ օլընտըղը միւշահէտէ օլան թէտաբիրը մէզքիւրէ իւզէրինէ մէզքիւր միւլագաթըն իճրաի թէէսիրը իթմէսինէ պէքլէմէք ֆախտէտէն խալի տէյիլ տիր։ Աւսթրիա տէվլէթի՝ Ալէմանիա Մէճլիսը մէպուսանընտա (Րէյխշթագ) թախթը խիթէպաթօրի թարաֆընտան իրատ օլըման նութգատա, իւք էվվէլ պիր հիւճումի ճէրահէյէ խալալը սուլհ ու սալահ օլընմայաճաղընա տաիր տէրմիյան իտիլէն թէէմինաթը գաթիյէյէ պիլա իսթիյաթ իշթիրաք իտէպիլիր։

«Հէր նէ գատար սուլհա մուհասէթը խալիսանէմիզ վար իսէ տէ, Լէհիսթանտա Ռուս ասքերինին ճէմ ու թահշիտինէ տէվամ օլընտըղը թագտիրտէ, պիզ տախի աքսի թարզ իթթիխազընա մէճպուր օլուրըզ։ Աղըր պիր թէհլիքէ՝ հուտուտըմըզը թէհտիտ իթտիկինտէ, գօմշուլարըն թէտարիքեաթը թէհտիտքեարանէսի պիզի պիրտէն պիրէ յէ կէթիրմէմէք իչին պիզիմ տախի անը թէտապիրի իթթիխազ իթմէք լիւզում՝ մէմլէքէթին էմնիյէթը հալի իհտապաթընտան օլուպ օնմաճաղըն թէտգիգ ու թէքթիշ իթմէյէ մէճպուր օլաճաղըզ։»

Ֆիլհագիգա տիւնքի նիւսխէմիզտէ տախի զիքր օլընտըղը վէճհլէ, Ռուսիանըն Աւսթրիա հուտուտընտա իճրա իթտիկի թէտարիքեաթը ասքերիյէտէն տոլայը թէտապիրը լազըմէ իթթիխազ օլընմագ իւզրէ Վիէննանըն հօֆքրիկս սէրայընտա Աւսթրիա-Մաճառիսթանըն իմբէրաթօրը Ֆրանսուա-Ժօզէֆ հազրէթլէրինին թահթը րիյասէթինտէ պիր մէճլիսը հարպ ագտ օլընըպ, ումումի օրտու գօմանտանը արշիտիւք Ալպրէխթ իլէ խարիճիյէ նազըրը գօնթ Գալնօքի, հարպիյէ նազըրը գօնթ Պիլանտ վէ էրքեանը հարպ րէիսի վէ պիր չօգ գօմանտանլար հազըր պուլունմուշլար տըր։

Պու հաֆթա Վիէննատա պու կիպի տիւկեր մէճլիսլէր տախի ագտ օլընաճագ, վէ Աւսթրիա հուտուտընտա 120 պինտէն 140000 նէֆէրէ գատար Ռուս ասքերինին ճէմ ու թէհաշշիւտինէ գարշը Աւսթրիանըն տախի թէտապիրը ճէտիտէի ասքերիյէ իթթիխազ իթմէսի իճապ իտուպ իթմէյէճէկի վէ թէտապիրը մէզքիւրէնին նէ տէրէճէյէ գատար իճրասը լազըմ կէլտիկի թէսպիթ ու թէտգիգ օլընաճագ մըշ։ Պու մէճլիսը ասքերիլէրտէ պիր գարար վէրիլտիքտէն սօնրա, հէր իքի թարաֆ էանի Աւսթրիա իլէ Մաճառիսթան միւքէլլէֆ՝ պու պապտէ իճրայի միւզաքէրաթտա տավէթ օլընաճագ տըր։ Շիմտիքի հալտէ Մէպուսան էնճիւմէնլէրինի իճթիմաէ տավէթ իթմէք սէօզիւ սէյլէնմէքտէ տիր։

Ալաֆր. տէկտեմբեր 7 թարիխլիյէ Վիէննատան Լօնտրա կազէթալարընա տա թէտարիքեաթը մէզքիւրէ հագգընտա աթիտէքի թէլէկրաֆ քէշիտէ օլընմուշ տըր։

«Լէհիսթանտա իճրա օլընան թէճհիզաթը ասքերիյէ հագգընտա իղտահաթ թալէպ իթմէք իւզրէ պազը տիւվէլը մուազզամա թարաֆընտան Ռուսիայա միւշթէրէք պիր նօթա կէօնտէրիլէճէկ՝ պազը կազէթալարտա մուհարրէր պուլունտըղընտան, էզհանը ումումիյէ՝ տիւշարը էնտիշէ օլմուշ տըր։

«Ֆրէմտէնպլաթ կազէթասը տիւնքի նիւսխէսինտէ Աւսթրիա թարաֆընտան մուգապիլէ պիլմիւլ գախտէսինէ թէէվֆիգան թէտարիքեաթը հարպիյէ իճրա օլընաճաղը մուհարրէր օլտըղընտան, մէզքիւր նօթա րիվայէթի՝ պիր գաթ տահա էֆքեարը ումումիյէնին տիւշարը էնտիշէ օլմուշ տըր։

«Աւսթրիա ասքերինին միւֆէթթիշը ումումիսի օլան Արշտիւք Ալպրէխթ՝ Արգօտան Վիէննայա միւվասէլէթ իտէրէք հարպիյէ նազըրը գօնթ Պիլանտ, վէ խարիճիյէ նազըրը գօնթ Գալնօքի իլէ միւզաքէրէ էյլէմիշ տիր։ Աւսթրիա իմբէրաթօրը Կօտօլօյա ազիմէթ իթմիշ վէ թախսիսաթը ֆէվգէլատէի ասքերիյէ իւ գապուլ իթմէք իւզրէ Մէճլիսը մէպուսան էնճիւմէնլէրինին քիւշատ օլընաճաղը թէէվթթուր պուլունմուշ տըր։

«Ֆրէմտէնպլաթ կազէթասը՝ Ռուսիայա միւշթէրէք նօթա կէօնտէրիլէճէկինէ տաիր օլան հավատիսի թէքզիպ իթմիշ իսէ տէ, էֆքեարը ումումիյէ էմնիյէթ կէլմէմիշ տիր։ զիրա Ռուսիանըն՝ Ալէմանիա վէ Աւսթրիա հուտուտընտա միւմքին մէրթէպէ ասքեր ճէմ իթտիկինէ շիւպհէ գալմամըշ տըր։

«Պէրլին վէ Վիէննա թարաֆընտան պու խուսուստա Ռուսիատան գայրը ըէսմի սուրէթտէ իզահաթ թալէպ օլընըպ գաչամագ էօլընտա ճէվապ վէրիլտիկինէ տաիր օլան շայիալար տաիր պէրտէվամ տըր։ Ղալիպա Ռուսիա տէվլէթի՝ ասքերի հալինէ գօյմագ թէճրիպէսինի իճրա իթտիկինի պէյան էյլէմիշ տիր։

«Կէչէնտէ Ալէմանիատա նէշր օլունան պիր րիսալէտէ Ռուսիանըն թէտարիքեաթը հարպիյէսի պէք չօգ միւշքիլաթա թէսատիւֆ իտէճէկի խատտա օլընտըղընտան, Ռուսիա էրքեանը հարպ հէյէթի՝ իշպու րիսալէտէն միւնֆէիլ օլարագ հուտուտտա ճիվարընտա ասքերի հարպ հալինէ գօյմագ թէճրիպէսինէ թէշէպպիւս իթմիշ իմիշ։ Մահէզա Ռուսիա թարաֆընտան հուտուտը ղարպիյէսինէ 192 թապուր բիյատէ վէ 98 ալայ սիւվարի վէ 64 պաթարեա թօփ սէվգ՝ սըրֆ պիր թէճրիպէ վէ մանօվրա իչին օլտըղընա Աւսթրիա վէ Մաճառիսթանտա ինանըլամայօր։

«Գուվվէի ճէսիմէի մէզքիւրէ տաղըլմայտըղը թագտիրտէ, Աւսթրիա վէ Մաճառիսթան էֆքեարը ումումիյէսի՝ գարշըլըգ պիր նիմայիշ իճրասընը թալէպ իտէճէք տիր։ համթա չիմտիտէն տէ թալէպ իտիյօր։

«Ռուսիա իմբէրաթօրը իլէ բրէնս Պիսմարքըն միւլագաթը ագըպինտէ Ռուսիա վէ Աւսթրիա տէվլէթլէրի պէյնինտէ ինթիլաֆ զուհուրի մէլհուզ օլուտուղը խապէր ալընմըշ, վէ պազը նիմ ըէսմի կազէթալարտա պու խապէր թէէյիտ օլընմըշ իտի։ Քէյֆիյէթ չիմտի թէհագգուգ էյլէյօր։ Աւսթրիա թարաֆընտան թէտարիքեաթը հարպիյէյէ սէպէպ վէրիլմէտիկինտէն, իշպու թէտարիքեաթ նագարըն Պէրլին միւլագաթընտա Ռուսիա իլէ Աւսթրիա տէվլէթլէրինին արալարը պուլունամամըշ օլտուղը անլաշըլըյօր։»

Պէրլինին Նաթիօնալ Ցայթունկ կազէթասընըն զաննընա կէօրէ, էկէր Էօնիւ ալըմազ իսէ, Աւսթրիա հուտուտը իւզէրինտէ Ռուս ասքերինին ճէմ ու թահշիտի սահիհէն պիր թէտարիքեաթը հարպիյէ սուրէթինտէ քէսպ իտէճէք տիր։

Լայքին էկէր մէզքիւր կազէթանըն պէյանընա կէօրէ, Լէհիսթանտա ճէմ իտիլէն Ռուս ասքերինին մըգտարը՝ իքի ճէսիմ վէ տէհշէթլի տէվլէթ, Ռուսիանըն պիր մուհարէպէի թէաճճիւլիյէ կիրիշմէսինէ ման օլաճագ տըր։ Պունընլա պէրապէր, ասքերը մէզքիւրէնին մէվճուտը՝ էկէրչի հարպ իչին բէք ազ իսէ տէ, սուլհ զէմանը իչին տէ բէք չօգ տըր։ Իմտի պէքլէմէլի տիր, պագալըմ Ռուսիա՝ պու պապտէ էլպէթթէ տէրմիյան պուլունաճագ պէօյլէ պիր էնտիշէյի իզալէ իչին թէտարիքեաթը ասքերիյէյի սուլհպէրվէրանէ տէյիլ նո՞ւ չէվիրէճէք տիր։

Աւսթրիա հուքումէթը իւզէրինտէ Ռուս ասքերինին իշպու թէհաշշիւտի հագգընտա խուսուսի օլարագ Վարշավատան Բարիզէ տէ պիր վէճհը աթի խպարտէ վէրիլմիշ տիր։

«Ռուսիա՝ հարպ վուգուընտա, միւթթէֆիգ Ալէմանիա իլէ Աւսթրիանըն բլանը՝ թէտարիքեաթը ասքերիյէճէ մալիք օլտուգլարը բէք պէօյիւք սուհուլէթլէրտէն պիլիսթիֆատէ Ռուս Լէհիսթանընա հիւճում վէ Վարշավայը զապթ ու իշղալ իթմէքտէն իպարէթ օլտուղընա վագըֆ վէ ակեահ տըր։ Իշթէ պու սէպէպ մէանի Ռուսիա՝ թէտարիքեաթը ասքերիյէսինի աղըր իճրա իթմէսինտէն գէնտինէ նէֆա իթմէն մագարրաթը թաամիր իթմէք իչին հուտուտ իւզէրինտէ ասքերինի տախի սուրէթտէ արթըրմագա գարար վէրմիշ տիր։ Մամաֆիհի իշպու թավղիթ՝ հիչ պիր թէհարրուզ վէ թէսալլութ ֆիքրինի չամիլ օլմայըպ, սըրֆ պիր թէտաֆի թէտպիրը իհթիյաթգեարանէտէն իպարէթ տիր։»

Պու մատտէ հագգընտա Վիէննատան 8 տէկտ. թարիխլիյէ տէ աթիտէքի թէլէկրաֆ չէքիլմիշ տիր։

«Հիւքիւմէթ իլէ մէհաֆիլը սիյասիյէ՝ ահվալի, էհալի վէ մաթպուաթըն զիհատէ ֆիւթուրսըզլըգ վէ սօհուգ գանլը իլէ մուհաքէմէ իտէյօրլար։ Պու գատար չաբուգ էնտիշէ իթմէք նարէնտա խաւֆի իլան ու իշաա իթմէյէ սաալ ու ղայրէթ օլընըյօր։ Էհալինին գօրգուսունը պիր գաթ տահա արթըրմամագ իչին իհթիյաթ ասքերինին ճէլպ ու տավէթինտէն սարֆընազար օլընմուշ տըր։ Նէմսէ ու Մաճառիսթանի խաթիմալ իչին ասքերը մէրգումէյէ թամամ իմթիրիլէճէք իտի։ Քէզալիք թէսատիւֆ սիլահ օլընտըղը էմնաթէ պիր մուհարէպէյէ թէշէպպիւս իտիլմէսի՝ քիմսէնին ֆիքր ու խայալինտէն կէչմէյէճէգ օլտուղընա տահա հէր քէսին ագլը էրէր։

«Աւսթրիա վէ Ալէմանիա հուքումէթը իւզէրինտէ գուվվէի ասքերիյէսինին ալէյհինէ իթտիկլերինտէն տոլայը Ռուսիա հիւքիւմէթինին Ալէմանիա իլէ Աւսթրիանըն տիպլօմաթիգ մէարիֆէթիլէ իղտահաթ թալէպ իթմիշ օլտուղունա տաիր Քէօլնիշէ Զայթունկ'ըն պէյանընտա ըէսմի կազէթաճի Ֆրէմտէնպլաթ՝ պու պապտէ աթիտէքի ֆըքրայը նէշր իթմիշ տիր։

«Ռուսիանըն թէտարիքեաթը ասքերիյէսի հագգընտա տէրմիյան օլունան շայիալար թէքզիպ իտիլիր, Ալէման կազէթալարընտա միւնտէրիճ մուհարէպէ հավատիսի տէ, ալտըղըմըզ մալումաթը մէվսուգէյէ կէօրէ, պիր սապահ կազէթասընըն իլան իթտիկի միւնաճէլէի տիպլօմաթիգէյէտէն Վիէննա մէհաֆիլը սիյասիյէսինտէ հէր հանկի պիր ֆիքր պէրի հօգ տըր. Կէօյա ալագատար օլան հիւքիւմէթլէր, խանի Ալէմանիա իլէ Աւսթրիա՝ Բէթէրսպուրգ գապինէթօսը նէզտինտէ մուամէլաթ իճրա իթմիշլէր իմիշ։»

Պէրլինին Բօստ կազէթասը՝ պէնտը մախսուսլարըլա Վիէննատան ալտըղը մէքթուպլարըլա Ռուսիա աչըքտէն էլան մուախէզաթընա տէվամ իտուպ, մէզքիւր մէքթուպլարտան պիրինտէ տէ աթիտէքի ֆըքրա կէօրիւլմիշ տիր։

«Ռուսիանըն թէտարիքեաթը՝ Ռուս մէհաֆիլը միւլքիյէսինին էֆքեար ու պէյանաթը սուլհճույանէսիլէ Ռուս խարպիյէսինին էֆալ ու մուամէլաթը թէհաքքիւմքեարանէսի արասընտա պիր իխթիլաֆ վէ թէնագուզը ղարիպանէ մէվճուտ իտուքինի իսպաթ իտիյօր։ Թէտապիրը մէզքիւրէնին մագսատ ու սէպէպինի քիմսէ անլամայօր։ Ռուսիանըն պէօյլէ պիր թավըր խասմանէսինէ Վիէննաճա հիչ պիր վէճհլէ սէպէպիյէթ վէրիլմէտիկինէ գանաաթը թամմէ վար տըր։»

Պէրլինտէն տէ տէկտ. 8 թարիխլիյէ պէր վէճհը աթի պիր թէլէկրաֆ քէշիտէ օլընմուշ տըր։

«Աւսթրիա հուքումէթը իւզէրինտէ Ռուս ասքերինին ճէմ ու թահշիտինէ նէ մանէա վէրիլմէք լազըմ կէլտիկինէ հէր քէս մէրագ իթմիշտիր։ Քիմսէնին զաննընճա, Ռուսիա՝ Պուլկար մէսէլէսինէ պիր գարար վէրտիրմէք իչին տէվլէթլէր վէ պախուսուս Աւսթրիա տէվլէթի իւզէրինէ պիր թազյիգ իճրա իթմէք իսթէյօր։ Քիմիսինին տէ զաննը ու զէհաբընա կէօրէ, Ռուսիա՝ օրտուսընըն չաբուգ թէտարիք իտիլէմէտիկինի հաւէպիլէ, պիր թէհարրուզ վէ հիւճումը նակէհանի ալէյհինտէ էն էվվէլ Լէհիսթան իլէ Վարշավա շէհրինի մուհաֆազա իթմէք իսթէմիշ տիր։»

ՊԷՐԼԻՆ ՄԻՒԼԱԳԱԹԸ

Քէօլնիշէ Զայթունկ կազէթասընըն զաննընա կէօրէ, Զար իլէ իմբէրաթօր Կիյէօմըն ախիրէն վուգու պուլան միւլագաթընըն նէթայիճի՝ պունտան 8-10 կիւն ագտէմ պիր թահրիրաթը ումումիյէ վասըթասըլէ Ռուսիանըն՝ Եվրոպա տիւվէլը մուազզամասը նէզտինտէ մուգիմ սէֆիրլերինէ թէպլիղ օլընմըշ տըր։

Մէզքիւր Ալէման կազէթասընըն զաննընճա, թահրիրաթը ումումիյէ մէզքիւրէտէ աթիտէքի իւչ նօգթա միւնտէրիճ պուլունմագտա իմիշ։

1.— Բրէնս Պիսմարք իլէ իմբէրաթօր Ալէքսանտր՝ աճիլը ումումիյէ արիզ ու ամիգ մէպհաս իթմիշ օլտուգտէն սօնրա, Ալէմանիա իլէ Ռուսիա արասընտա իխթիլաֆ վէ գարարը մուամէլէյէ հիչ պիր սէպէպ պուլունմատըղընը թաստիգ իթմիշլէր տիր։

2.— Բրէնս Պիսմարք՝ Պուլկար մէսէլէսինէ թէմամիյլէ պիթարաֆ սուրէթտէ նիյէթինտէ պուլունտըղընը պէյան իթմիշ տիր։

3.— Էսմի միւլագաթտա, պիլճիւմլէ անլաշըլտըղը վէճհլէ հէր իքի մէմլէքէթին կազէթալարընտա իթթիմալ օլըման լիսանը խուսումէթքեարանէտէն նէշէթ իթտիկի ֆէնա թէսիր օլընտըղընտան, թարաֆէյնին մաթպուաթը ըէսմիյէսի լիսանընը թաատիլ իթտիրմէյէ թարաֆէյնտէն վաատ օլընմըշ տըր։

Քէօլնիշէ Զայթունկ կազէթասընըն միւթալէասընա կէօրէ, մէզքիւր թահրիրաթը ումումիյէ, Զարա թէսլիմ օլըման նէ սախթէ մուհարրէրաթտան վէ նէ բրէնս Պիսմարքըն Զարա վագը օլան պէյանաթընտան պահս օլընմամըշ տըր։ Պէյանաթը մէզքիւրէյէ կէօրէ, Ալէմանիանըն միւթթէֆիգի օլան Աւսթրիա-Մաճառիսթան իւզէրինէ Ռուսիա թարաֆընտան պիր հիւճում վուգու թագտիրտէ, Ալէմանիա մուհարէպէյէ կիրիշէճէքմիշ։

Պէրլինտէքի Բօստ կազէթասընըն պէյանընա կէօրէ, Պէրլին միւլագաթը էսնասընտա բրէնս Պիսմարքըն Զարա վէրտիկի իղտահաթ՝ սէմէրէսիզ գալմըշ տըր, զիրա Ռուսիանըն մաթպուաթը միւտիրի Մ. Ֆէօքթիսթօֆ պէննէֆսի քէնտիսի՝ Ալէմանիանըն պիր տիւշմանը տըր։

Մէզքիւր կազէթանըն իլավէթէն պէյանընա կէօրէ, Կալիցիա հուտուտը իւզէրինտէ Ռուս ասքերինին ճէմ ու թահշիտի՝ Ալէմանիանըն միւթթէֆիգի օլան գօմշու տէվլէթ ալէյհինտէ պիրտէն պիրէ պիր հիւճում վուգու պուլմաաթընտան գօրգուտըմագ հաալէթէ, պէօյլէ պիր հալ վուգուընտա Ալէմանիա՝ ուզուն միւտտէթ ֆիւթուրսըզ գալապիլէճէ՞գ մի տիր։

ՖՐԱՆՍԱ

ՐԷԻՍԸ ՃԻՄՀՈՒՐԸ ՎԷ ԳԱՊԻՆԷԹՕ ԹԷՇՔԻԼԻ

Պիր գաչ կիւնտէն պէրու Բարիզտէն վիրուտ իտէն թէլէկրաֆլարտան տախի միւսթէպան օլտըղը վէճհլէ, Ֆրանսա հէյէթը վիւքելասը ճէտիտէսի հէնուզ թէշքիլ իտիլէմէյիպ, Ռուվիէ գաբինէթօսը՝ հէման պիր այա եագըն պիր միւտտէթտէն պէրու իսթիֆասընը վէրմիշ օլտըղը հալտէ, նիզամը վէճհլէ էլան մագամը հիւքիւմէթտէ պուլունըպ, հէյէթը ճէտիտէ գայմէ թէշքիլ իթմէքտէ մէզքիւր գաբինէ տախի գաթիէն մագամ իտէմէյէճէք, վէ սուրէթը մուվագգաթէտէ մէսալիհը ամմէյի րույէթ իտէճէք տիր։

Րէիսը ճիւմհուր Մ. Սատի Գարնօ՝ չօգ մուվաֆագ հալտէն հիւքիւմէթի գուրթարմագ մագսատընէ մէպնի իշպու պուհրանը վիւքելայը սէրիան րէֆ ու տէֆ իթմէք իւզրէ տէկտ. 5նճի կէճէ բազար էրթէսի կիւնիւ միւսթէմիլը րիճալը սիյասիյէ ճիւմլէսինտէն Մ. Մ. Գլէմանսօ, Ֆայ, տը

---

(87)

ՄԷՃՆՈՒՆԷԼԷՐ ԹԱՊԻՊԻ

ՄՈՒՍԷԼԼԻՖԻ

ՔՍԱՎԻԷ ՏԸ ՄՕՆԹԷՓԷՆ

ՄՈՒԹԷՐՃԻՄԻ ԱՆՏՕՆ ԱԼԻՔ

55

Մէճնունէլէր թապիպի պաշընը սալլայարագ.— Սէպէպսիզ էտէրէ թէլաշ իթմէ, պու միսիլլու պիր խասթալըգ էկէր էօնիւ չաբուգ ալընըր իսէ թէհլիքէսիզ օլուր . . . Պինաէն ալէյհ պու խուսուսա ղայրէթ իթմէլիսինիզ։

Պանքէր.— Նէ՞ սուրէթլէ ղայրէթ իթմէլիյիմ։

Րիթնէր.— Գըզընըզըն ֆիքրինի տաղըթմաղա չալըշմալըսընըզ։

Պանքէր.— Անլայօրըմ, պու թէտպիրին իճրասը էհքէնազարտա բէք գօլայ կէօրիւնիւր իսէ տէ, ճիտտէն բէք միւշքիլ տիր։

Րիթնէր.— Նիչի՞ն։

Պանքէր.— Պիրագ էվվէլ կէօրտիւյիւմիւզ վագաա իւզէրինէ գըզճըղազըն նէ հալէ տիւշար օլտըղընը կէօրտիւնիւզ. շու հալտէ նէ կիպի էյլէնճէ պուլուպ տա զիհնինի տաղըթմալը։

Րիթնէր.— Զալըշմալը . . .

Պանքէր.— Վալիտէսինին ածըսը գալպիմիզտէ տուրուր իքէն գըզըմը էյլէնճէլէրէ վէ ճէմիյէթլէրէ կէօթիւրէպիլի՞ր միյիմ։

Րիթնէր.— Պէնիմ միւրատըմ ճէմիյէթ վէ էյլէնճէ տէյիլ. Ֆիլհագիգա չու արալըգ սիզին ճէմիյէթլէրէ տախիլ օլապիլմէնիզ միւմքին վէ ճաիզ օլամազ, անճագ եալընըզ պըրագըլմամալը, պազը տօսթլար իլէ միւնասէպէթ բէյտա իթմէլի վէ կէնճ գըզլարըն մօտալար, աթա պինմէք, մուզիգա վէ սաիրէ կիպի թէլէզզիւզ իտէճէկլէրի շէյլէր իլէ էօմրինի զիհնինի տաղըթմալը . . . պունլարա տա սիզին սէրվէթինիզ իզին վէրիր . . .

Պանքէր.— Շու նասիհաթլարընըզտան տօլայը թէշէքքիւր, վէ հէր վէճհ իլէ իմթիսալ իտէճէյիմ թէահհիւտ իտէրիմ։

Րիթնէր.— Հէր կիւն էքքինինիզի պանա կէօնտէրինիզ, խասթանըզտան տօլայը խապէր ալըրըմ, լաքին պէն խասթայը իթմէտիքճէ պիր տահա պուրայա կէլմէյինիզ, ինթիզամսըզլըգըն նէթիճէսի վախիմ օլապիլիր. պունըն իչին պու կիւն կէօրտիւնիւզ.— տէտիքտէն սօնրա, պանքէր իլէ գըզը վէ Ֆալրիս՝ մէճնունէխանէտէն պըրագըպ չըգտըլար։

Ֆալրիս.— Շիմտի նէրէ՞յէ կիտէյօրըզ։

Պանքէր.— Էվվէլ էմրիմէ միւթթէֆիգ պիր տիւքեանա կիտէլիմ, էլպիսէ ալապիլէճէյիմիզ պիր տիւքեան պիլտիկին վար տըր։

Ֆալրիս.— Վար տըր, տայըմ։

Պանքէր.— Էն միւթէպերինէ պիզի կէօթիւր, Ֆալրիս, Էօժէնին պիրպիրինտէն կիւզէլ ալթը թագըմ էլպիսէյէ իհթիյաճը վար տըր։

Էօժէն.— Պապաճըղըմ, էկէր պանա պիր էյլիք իթմէք իսթէր իսէն, էլպիսէ մէսէլէսինի շիմտիլիք պիր թարաֆա պըրագալըմ։

Պանքէր.— Նիչի՞ն։

Էօժէն.— Շիմտի պէնիմ սիւսիւմ վէ տիւզկիւնիմ իլէ մէշղուլ օլաճագ վագըթ մը տըր։

Պանքէր.— Նիչի՞ն օլմասըն, նէ տիմէք իսթէտիկինի անլայօրըմ. իշթէ ճէվապըմ, ինշալլահ եագընտա սէվկիլիւ վալիտէն եանըմըզա կէլէճէք օլուր իսէ, եանընըզ սէնին հիւսնիւ լէթաֆէթինէ տէյիլ իլա զէրաֆէթինէ տէ մաիլ վէ մաղրուր օլմալը տըր։ Հագգըմ վա՞ր մը։

Էօժէն.— Էվվէթ, պապաճաղըմ, վէ մատամ քի արզու իտէյօրսըն, էլպիսէլէրի ըսմարլայալըմ . . . լաքին վալիտէմ կէլմէտիքճէ րահաթը գալպ իլէ կիյինէմէմ.— տէտի։

Իւչիւ պիրտէն էն միւթէպեր թէրզիճինին էվինէ կիտիպ, գումաշ վէ րէնկ վէ պիչիմ այըրմագ իւզրէ պիր սաաթ գատար վագըթ կէչիրտիլէր։

Էօժէն խիլաֆը րիզասը օլարագ մուվագգաթ սուրէթտէ քէտէրինի ունութտու, վէ հէնուզ մէքթէպտէն չըգմըշ օլտըղը հալտէ, էօյլէ քէնտինէ եագըշաճագ սուրէթտէ ղայէթ զարիֆ գումաշլար վէ րէնկլէր ինթիխապ իթտի քի, թէրզիճի՝ թէրզիճինին էվինէ կէլէճէկլէրինին տոլայը ... կէօրտիւքտէ, նէսլի ալտըղը րէնկլէր ու միզաճը սէֆարէթլէր կէօրտիւ . . . տէրզիճինին ագըլլը մաշագգաթլէր ... պունու կէօրտիւքտէ մէճնունիյէթ իտէր իտի։

Տիքիշճինին էվինտէն չըգտըղը սըրատա, Էօժէնին քէտէրի պիրագ խաֆիֆլէշմիշ իտի։ Շիմտիքեարըլըգ ալըշըլմըշ թէյիֆէի նիսանըն մայէի ալըլըշինտէ մէվճուտ օլուպ, շիմտիքեարլըղըն թէէսիրի հէր շէյէ ղալէպէ վէ քէտէրի պիլէ թախֆիֆ իտէր։ Ղայէթ իւլիւ ղայէ սէվտիյի զէվճինտէն այրըլըպ տա գալպին ալլամագտա օլան հիչ կէնճ գատընլար, սիյահ էլպիսէ քէնտիլէրինէ եագըշտըղընը թագտիր վէ մաթէմ ըսըրաբըլէ այնըյա պագարագ պէյանը մէմնունիյէթ իտէրլէր։

Տիքիշճիտէն չըգտըգտան սօնրա, Ֆալրիս նէրէ՞յէ կիտէճէկլէրինի թէքրար սորտու։

Պանքէր.— Գատըն տօսթըմ օլան սարրաֆըմա կիտէլիմ, վէ Նէօյիյէ աւտէթ իթմէտէն էվվէլ գօնաղըն պարասընը պու կիւն նոթէրէ թէսլիմ իթմէլիյիզ։

Ֆալրիս.— Տօղրու տըր։

Ժագ Լըֆէպրըն գօնաղը Սէն—Լազար սօգաղընտա օլուպ, գօնաղըն թէքմիլ ալթ գաթը պանգա իտի. Մ. Տըլարիվիէր՝ գըզը վէ էքքինիյէ արապատան էնտիլէր։ Ավլուտա սիյահ էլպիսէլի պիր գարուճը գարշըլատըլար։

—Քիմի՞ իսթէրսինիզ, սանտըգճըպաշը՞ մը, Մ. Լըֆէպրը՞ մը խօզա վէքիլինի՞ մի։

Պանքէր.— Մ. Լըֆէպրը քէնտիսինի կէօրմէք իսթէրիմ . . . րիճա իտէրիմ, գարթըմը թէսլիմ էթ։

Ալթմըն պիլտիրի պանգանըն սահիպի, քէնտի օտասընտա չալըշմագտա իտի։

Գարթը կէօրտիւքտէ սէվինճինտէն թիթրէյէրէք.

—Մօրիս Տըլարիվիէ՜ր . . . Հէման ալ կէթիր.—տէյիպ սանտալյէսինտէն գալգտը, վէ օտանըն գարուսընտա գատար կէլտիքտէ, Մ. Տըլարիվիէր իչէրի կիրէճէկի սըրատա էլլէրինտէն թութտու։

—Սէ՞ն միսին, էսքի արգատաշ, նէ՛ մէմնուն օլտում չէք. սէնի կէօրտիւքչէ նէ՛ գատար մէմնուն օլտում։ Զաբուգ իչէրի կիր.—տէտիքի սըրատա Էօժէնի կէօրմէքլէ սիլամ վէրիպ.—Մատմազէլ Տըլարիվիէր օլմալը.

Պանքէր.— Էվվէթ, ազիզիմ . . . գըզըմ տըր։

Ժագ.—Բէք սէվիմլի, հէնուզ աչըլմըշ պիր չիչէք, սանքի թա պիր կիւլ ղօնճէսի. թէպրիք իտէրիմ . . . Օ՛, պու մէկէր էվլէնտիրմէք պէք գօլայ . . . իւմիթ իտէրիմ քի սէն պէնի տէ էօյլէ սէնին պէն տէրէճէսինտէ իտէճէքսին . . .

Էօժէնին սուրաթը գըզարտը։

(Տէվամը վար)

Մարսէյ, Կօլլէ, Բաժալ, Տիտ, Թօլէն, Լըրօրշէ վէ Տօֆինէյի, վէ էրթէսի կիւնիւ Մ. Մ. տը Ֆրէյսինէ, Ժիւլ Ֆէռի, Րիպօ, Գազօ, Արակօ վէ Անթօլ տը լա Ֆօրժը նէզտինէ գապուլ խուրէք միւլագաթ իթտիքտէն սօնրա, պունլարըն հէր պիրիսինէ Թէշքիլը վիւքէլա մէմուրիյէթինի գապուլ իթտիրէմէսի իւզէրինէ կէչէն չարշէնպիհ կիւնիւ Ռուվիէ գապինէյօսը ադաշընտան Մ. Ֆալիէռի ճէլպ իլէ իշպու Թէշքիլը վիւքէլա մէմուրիյէթինի տէրճօհտէ իթմէսինի միւշարէիլէյհէ թէքլիֆ իթմիշ իսէ տէ, Մ. Ֆալիէռին րճատի իւզէրինէ մէմուրիյէթը մէզքիւրէյի էսպագ րէիսը վիւքէլա Մ. Կօպլէյէ թէքլիֆ իթմիշ վէ Մ. Կօպլէ տախի գապուլ իթմիշ տիր. Հալ պու քի միւշարէիլէյհ մուախխըրէն պու մէմուրիյէթի թէրք իտինճէ, Մ. Ֆալիէր գապուլ իթմիշ իսէ տէ, տիւն մէբուսա խանէն պիր թէլէկրաֆըն պէյանընա կէօրէ, միւշարէիլէյհ՝ Թէշքիլը վիւքէլայէ մուվաֆֆագ օլամայըպ, ինէ պու մէմուրիյէթտէն կէրի տուրմուշ տըր.

Րէիսը ճումհուր Մ. Սատի Գարնօ՝ Մէճլիսը մէպուսանտա սօլ թարաֆ րատիգալ ֆըրգասը րէիսի Մ. Գլէմանսօյը Թէշքիլը վիւքէլա մէսէլէսինտէն տօլայը կէչէն բազար էրթէսի կիւնիւ նէզտինէ գապուլ իթտիկինտէ արալարընտա պէր վէճհը աթի պիր միւքալէմէ ճէրէյան իթմիշ տիր.

Մ. Գարնօ՝ պտայէթը միւլագաթտա քէլամէ աղազ խուլուպ, Մ. Գլէմանսօյա՝ իշ պիր սիւվալ վէ թէքլիֆ իրատ օ թմէզտէն էվվէլ, աչվալը ումումիյէ հագգընտա քէնտի էֆքեարը ումումիյէսինի էյզահ իլէ տէմիշ տիր քի,

«Քէնտի քէնտիմի խալալաթլը ալտաթմամ. ճումհուրիյէթ օրտուսընըն էն հալիմնէֆէրլէրինտէն պիրինի իթթիխապ խուլուպ, ճումհուրիյէթին պիրինճի հաքիմիյէթինէ նասպ ու թային իթտիլէր. լաքին շունը տէյեպիլիրիմ քի, վիճտանըմըն խիթիգամէթինտէ վէ վազիֆէմին հըսսիյաթընտա, միւքէլլէֆ օլտըղըմ մէմուրիյէթին իյֆասընա սայ իթմէյէ միւգթատիր օլան գուվվէթի պուլաճաղըմ.

«Էվէր եանըլըյօր իսէմ, նիյաթըմըն տայմա տօղրու օլաճաղընը, վէ րէհպէրիմ եալընըզ ճումհուրիյէթին մէնֆաաթը օլաճաղընը թէմին իտէպիլիրիմ.»

Պատէհու Մ. Գարնօ՝ աչվալի նէ թէտպիր վէ վէսայթլէ սըրասընա գօյմագ թէսավվուրընտա պուլունտըղընը պէյան իթմիշ տիր. Միւշարէիլէյհին էֆքեարընճա, ճումհուրի օլան գուվվէթլէրի հէպ պիր արայա թօփլամագ լազըմ կէլիր, պունը էվվէլա էճնէպինին միւվաճէհէսինտէ եափմալը, վէ ճումհուրիյէթին՝ չախսըճա օլան ֆըրգա վէ թագսիմաթըմըզըն մաֆէվվինտէ օլտըղընը, վէ մէնֆաաթը ամմէ իյճապ իթտիկի թագտիրտէ, սօն Գօնկրէ մէճլիսինտէ իսպաթը կէօրիւլտիւկի վէճհլէ հէր քէսին իթթիֆագ իթմէյի պիլիր օլտըղընը կէօսթէրմէլի տիր. Սանիէն 1889 սէնէսի ինթիխապաթը ումումիյէսի միւվաճէհէսինտէ ճումհուրիյէթ ֆըրգալարընը հէպ պիր մէրքէզէ ճէմ իթմէլի տիր.

Մ. Գարնօ՝ մէզգալէսինէ չէօյլէճէ տէվամ իթմիշ տիր.

«Շիւպհէ եօգ տըր քի, ճումհուրիյէթ թարաֆտարանընտա իքի պէօյիւք ֆըրգա պուլընմագ տըր, Թէրագգիբէրվէրան վէ միւթէտիլան. լաքին պու իքի ֆըրգա՝ ումումի տուշմանա, եանի գըրալըգ թարաֆտարանընա մուգավէմէթ իթմէք իչիւն իթթիֆագ խոնուլմըլէր վէ իթմէլի տիրլէր.

«Էլհասըլ, իթթիֆագըմէթ վէ խալահաթը հալի պիր ինսաֆը վէ խալըսանէ պիւտժէ եափմագ իչիւն ճումհուրիյէթ ֆըրգալարընը պիր արայա կէթիրմէլի տիր. Պիլիրիմ, պու չէյ միւմքին տիր. պու չէյ լազըմ տըր. Մէզքիւր պիւտժէյի թանզիմ իթմէք իչիւն ճումհուրիյէթ թարաֆկիրանը՝ լազըմ կէլէնի իճրա իթմէլի տիրլէր.»

Մ. Գլէմանսօ՝ պունա ճէվապէն, րէիսը ճումհուրըն պէյան իթտիկի էֆքեարը ումումիյէյէ թէմամըյլա թատիգ ու թասվիպ էյլէտիկինի, վէ էյխասատա տէյիլ, րէյ ու էֆքեարտա իթթիհատ հասըլ օլմասը լազըմ կէլտիկինի պէյան իթտիկտէն սօնրա շէօյլէ տէմիշ տիր.

«Էֆքեարը միւֆրիթէ ասհապը (րատիգալլար) չախսըճա մէսէլէլէրէ ֆիքիթօր իթմէզլէր. Քէնտիլէրինտէն պիր գաչըն պիր գապինէթօյա տախիլ պուլընմասըյլա անլէր՝ պէճէմէհալ մէզքիւր գապինէթօյը իլթիզամ իթմէզլէր. Պունը թէճրիւպէ էրէյինէ խապուլ իթմիշ տիր.»

Մ. Գլէմանսօ՝ պու տէտիկինէ պիր միսալ օլմագ իւզրէ Մ. տը Ֆրէյսինէնին հէյէթը վիւքէլասընը տէրմիյան իթմիշ, վէ անըն՝ միւխթէլիֆ ֆըրգալարտան միւթէշէքքիլ պուլունտըղը իչիւն պիր իշ կէօրէմէտիկինի պէյանտէն սօնրա չէօյլէճէ իլավէ մէզգալ իթմիշ տիր.

«Լաքին խալգալը թարիգինտէ իճրայի մուամէլէ իտէն պիր հէյէթը վիւքէլա պուլունտըրմագ, քէմալը սէպաթլա անըն արգասը սըրա կիտէճէկիր. Րատիգալլար հէր ֆէտաքեարլըղա հազըր տըրլար, լաքին քէնտիլէրինէ գարշըլըգ պիր չէյ վէրիլմէքսիզին մուավէնէթլէրինի թալէպ իթմէք տէ ապէս օլաճաղը տէրքեար տըր.»

Մ. Գլէմանսօ՝ իշպու միւլագաթ հագգընտա Մէճլիսը մէպուսան տիվանխանէլէրինտէ բէք չիյատէ պէյանը մէթանէթ իթմէքտէ, վէ եէնի րէիսը ճումհուրըն խիթիմալ իթտիկի սէրպէսթ վէ աչըգ լիսանտան տօլայը մէտհ ու սէնա էյլէմէքտէ իմիշ.

ՖՐԱՆՍԱՏԱ

ՆԻՇԱՆ ԻՐԹԻՔԵԱՊԱԹԸ

ՄՈՒՀԱՔԷՄԷՍԻ

(Տէյլի Նիւզ մուխպիրինտէն)

Միւտտաիի ումումինին իտտաանամէսինտէն սօնրա, տավա վէքիլլէրի միւտաֆաայա գըյամ իթմիշլէր տիր.

Մատամ Լիմուզէնին վէքիլի Մ. Ալիյէ.—Միւվէքքիլէմի պիր գաչ հաֆթատան պէրու կազէթալարըն սիւթունլէրինտէ հէտէֆ օլտըղը սախթէ իննատաթտան գուրթարմագ վէ հագիգաթը հալի օրթայա գօյմագ իչիւն պու սաաթ վէ տագիգայա սապըրսըզլըգլա ինթիզար իթմէքտէ իտիմ. Միւվէքքիլէմ՝ սէրմայէի իֆթիխարըմըզ օլան Ժէնէրալ Գլէպէրըն քիւչիւք եէկէնի օլտըղը հալտէ մուհաֆազաի մէմլէքէթիմիզէ ախտ օլան ապէրի բլանլարը տիւշմէնլէրէ սաթմագ իչիւն Ֆրանսըզ պիր Ժէնէրալ իլէ ուեուշմուշ օլտըղը իտտաա օլունտը. Նէ՛ գատար պիհէսա իննատ վէ ալչագճա իֆթիրա. Էլպէթթէ պու կիպի միւֆթէրիյաթտա պուլունմուշ օլանլար հագգընտա միւգթէզայի գանունի թաթպիգ օլնաճագ տըր. Խա՛յր, խայր, Մատամ Լիմուզէն՝ քէնտիսինէ իննատ օլընան մուամէլաթը խաինանէտէ պուլունմամըշ տըր. Բարա իլէ նիշան ալտըրմագ իրթիքեապընա կէլինճէ, Մատամ Լիմուզէն նէ՞ եափմըշ տըր, շուրասը մէտագիգ խուլունսըն. Բէք չօգ զէվաթ՝ հաքիգ օլտըգլարը նուֆուզը խիթիմալ իլէ Թօնքինտէ մատէն իմթիյազը ալտըրմագ վէ եախօտ տիկէր կէօնա իմթիյազաթ խիթիհսալ իթմէք իւզրէ պազը շիրքէթլէրէ էօն այագ օլմագտա, վէ նիհայէթիւլէմր զահմէթլէրինէ պէտէլ շիրքէթլէրտէն նագտի ալմագտա տըրլար. Մատամ Լիմուզէն տախի՝ հաքիգ օլտուղը նուֆուզը խիթիմալ իլէ զէվաթը մէզքիւրէ միւխլիւ խիթիֆատէ իթմէք խիթէմիշ տիր. Սահիհ տըր քի Լէժիօն տ'Օնէօր նիշանըրըն թէվճիհի միւխլիւ սըրֆ նամուսա վէ հայսիյէթ վէ խիտմէթ միւքաֆաթը օլտըղը պիր իտէն տօլայը պարա գազանմագ խիթիմալ տըր. Մատամ Լիմուզէն միւթթէհիմ իսէ, տաիրէի աալիյէ՝ նի՞չիւն պու մագոլէ իշլէրէ թէվասսութ իլէ սէրմայէի մախսուսլարըն՝ հաքիգ օլտուգլարը նուֆուզտան իսթիֆատէ օլան զէվաթը տախի հուզուրընըզա ճէլպ իլէ, միւգթէզայի գանունը իֆա իթմէյօր. Մատամ Լիմուզէն՝ հուգուգ վէ միւնասէպաթլարընը խիթիհսալ իթմիշ օլտըղը Ժէնէրալ վէ սաիր նուֆուզլու զէվաթըն տէլէլէթի կիպի նուֆուզըն խիթիմալէ կէլինճէ

իսէ՝ մուայէնէթը վէ կէօրէք իհսանը իլէ էտիլմիշ միւվաֆֆագիյէթ օլաճաղըմ իթմիշ խուտրէ Ժէնէրալ Գաֆարէլին պաշգա սախր միւթէնէֆֆիզաթլա նուֆուզը պագը հիչ տախի մինթիյազը վար իտի. Հալ պու քի սէպէպ իտէն մուավէլաթը խուսուսէտէն տօլայը խալըպը միւտտաիի տէրէճէյէ գատար աճիք պուլընըյօրըզ. Շէօյլէ քի, բօլիս միւտիրի մուավինի Մ. Կօրօն՝ Մատամ Լիմուզէնին իգամէթ իթտիկի տաիրէյի պասըպ թաճարըյաթը պաշլայընճա, Մատամ Լիմուզէնըն՝ թէմիսթ վարագասը օլուպ օլմատըղընը սիւվալ իթտիկինտէն, Մ. Կօրօն պիր քեաղըտ իրաէ էյլէտի իսէ տէ, գրաաթ իթմէմիշ տիր. Պուլունտիկլարը քեաղըտլարը բօլիս մէմուրլարըն ճէպլէրինէ տօլտուրըլ, հալթա գարթլարը եէրէ աթտըգլարընը միւվէքքիլէմ կէօրմիւնճէ, պէր միւթէմէգալ գանունը գայտ օլնամայըպ տէ թէփթիշ խուլունմատըղը միւվէքքիլէմ ճանապլարը պօլիս մէմուրլարը թալէպ իթմէշ իսէ տէ, Մ. Կօրօն՝ սըքջամը րէտտիյէսի հաստէպիլլէ միւվէքքիլէմի ճէպրէն թէվգիֆ տիր.

Պազը քեաղըտլար միւվէքքիլէմին կէօզիւ էօնիւնտէ պիր Թօրպա վէ եախօտ պիր զարֆա գօնուլուպ մէօհիւրլէնմէսի լազըմ իտէն վէ միւգթէզայի գանունը իքէն, Մ. Կօրօն՝ աճքեամը գանունիյէ մուխալիֆէն պու վազիֆէսինի իֆա իթմէմիշ տիր.

(Տէվամ)

ՊԷՕՅԻՒՔ ԱՏԱՏԱ

ԻՆՇԱԱԹԸ ՊԷԼԷՏԻՆԷ

Պէօյիւք Ատասա Ալ Եօրկի մանաստըրը Թէրէսինէ գատար պիր եօլ ինշասը վէ ճէզիրէի մէզքիւրէտէ ինշաաթը պէլէտիյէի սաիրէ հագգընտա իճրայի միւզաքէրէ իչիւն Պէօյիւք Ատա աաշաապը էմլաքը վէ սէքէնէի սաիրէսինտէն միւրէքքէպ օլարագ սախիրէն Մ. Լըպէնին Պէօղըլունտա Գապրիսթան սօգագընտա վագը խանէսինտէ վէ մուամիլէյհին թաճիր րիյասէթինտէ պիր մէճլիս ագտ օլընըպ, պունտա էչխիմէ Ազարեան Ժօզէֆ էֆէնտի վէ Ալթընճը տաիրէ միւտիրի Պլագ պէյ հազըրաթը իլէ, Մ. Ֆօսգօլօ, Մ. Հաճօբուլօ, Մ. Հօլլէթէյն, Տօգթ. Մէգյի, Մ. Բէթըրտի, Մ. Բալլի Մ. Շմայթ իլէ տիկէր բէք չօգ քէսան հազըր պուլընմըշլար տըր.

Մէճլիսը մէզքիւր՝ պատէլ միւզաքէրէ մէվատտը աթիյէյի գապուլ իթմիշ տիր.

1.—Ալ-Եօրկի մանասթըրը Թէքէսի էթրաֆընտաքի եօլ ինշա օլըննաճագ տըր. Թարիգը մէզքիւր՝ 6 մէթրօ էնինտէ օլաճագ, վէ պէլէտիյէ խարճէսինէ թէսվիյէ օլընմըշ օլան բլան միւճիպինճէ, կիւզէրկեահըն՝ միւմքին մէրթէպէ տէնիզ սահիլինէ եագըն տուրէթտէ թային կըլընաճագ, վէ եուգլու պիր արապանըն հարէքէթի գապիլ օլապիլէճէք սուրէթտէ ինշա խուլունաճագ տըր. Մէզքիւր եօլըն իւզէրինտէ լիւզումինա կէօրէ պիր վէ եա իքի քէօբըրիւ ինշա օլընաճաղը կիպի, արապալարըն կէչմէսի իչիւն թէհլիքէլի օլան մահալլէրտէ տախի բարմագլըգլար եաբըլաճագ տըր. Եօլ՝ Ալ-Նիգօլասան պաշլայըպ Տիաաքէլասա գատար միւմթէտ օլաճագ տըր. Ինշաաթը մէզքիւրէ՝ 1200 լիրա իլէ պաշա չըգարըլաճագ, վէ Պլագ պէյ հազրէթլէրինին էյատիի հիմմէթինէ իհալէ գըլընաճագ տըր.

2.—Պէօյիւք Եօլըն ինշասը վէ չիմտի մէվճուտ օլան եօլլարըն թամիրի իչիւն Պէօյիւք Ատա աաշաապը էմլաքը վէ սէքէնէի սաիրէսի պէյնինտէ պիր իանէ թէփթէրի քիւշատ օլըննաճագ տըր.

3.—Ճէմ օլըննաճագ իանէնին 1000 լիրասը՝ եէնի եօլըն ինշասընա, վէ պունըն ֆազլասը՝ չիմտի մէվճուտ օլան եօլլարըն թամիրաթընա սարֆ ու թախսիս օլընաճագ տըր.

4.—Հազըր պուլընան ազալար վէ անլէրին միւվէքքիլլէրի՝ մուվաֆագաթ նիզամ օլարագ թարհ օլընաճագ պէլէտիյէ վէրկիլէրինի գապուլէ միւհէյյա օլտըգլարընը պէյան, վէ Պէօյիւք Ատանըն իմարը իչիւն սարֆ խուէճէյի սայ ու ղայրէթթէ պէլէտիյէ մէճլիսինէ իչտիհատ էյլէյէճէքլէրինի թաահհիւտ իթմիշլէր տիր.

5.—Իւք խանէտէն հասըլ օլան 1000 լիրա՝ խասսաթէն Ալ-Եօրկի եօլընըն ինշասընա սարֆ օլընմագ իւզրէ Պանգը Օսմանիյէ վազ խուլընաճագ տըր.

Ազարեան Ժօզէֆ էֆէնտինին թէքլիֆի իւզէրինէ, Ալ Եօրկի եօլունըն ինշասը գարարըր մէզգիւր իճրայէ վազ իթմէք խուսուսընտա Պլագ պէյ հազրէթլէրինէ մուավէնէթ իթմէք իչիւն պիր գօմիսիօն թէշքիլ օլունմըշ, վէ մէճլիս՝ Ազարեան Ժօզէֆ էֆէնտի իլէ Մ. Հէրման Հօլլթէյն վէ Ֆրէտէրիք Շմայթը մէզքիւր գօմիսիօնա ազա ինթիխապ իթմիշ տիր.

Մէճլիսը մէզքիւր խիթամ պուլաճաղը սըրատա Մ. Հօլլթէյն էհալիյէ թէշէքքիւր օլմագ իւզրէ ճիհագօմ իւզէրինէ եէնիտէն ինշասը խուսուսընտա մէճլիսին նազարը տըգգաթընը ճէլպ իթմիշ, վէ Մ. Սթէգօլօֆի թէքլիֆի իւզէրինէ Ազարեան Ժօզէֆ էֆէնտի, Մ. Շմայթ վէ Մ. Ավրամիտէսէն միւրէքքէպ պիր գօմիսիօնըն Պաշրիյէ նազըրը հասան բաշա հազրէթլէրինին նէզտինէ կիտէրէք մէզքիւր իսքէլէնին էնիտէն ինշասը խուսուսընը արզ իթմէսի՝ թանզիմը գարարա ալընմըշ տըր.

ԹԻՒՃՃԱՐԻՅԷ

Տէրսաատէթ Թիճարէթ Օտասը կազէթասընտա աթիտէքի ֆգըրալար օգունմըշ տըր.

Պէչ ըն էլ միւլէլ թէճաթի օլունան մուհարրէրաթը թէլէկրաֆիյէ խարիֆասընը թաատիլ իթմէք մագսատիլէ Ինկիլթէրրա հիւքիւմէթի՝ Ինկիլթէրրա աասը իլէ Էվրօբա պէյնինտէ պուլընան տէնիզ ալթը թէլէկրաֆ խաթթըյարընըն իշթիրաքընա գարար վէրմիշ վէ պու պապտէ էվվէլ Պէլճիգա հիւքիւմէթիլէ միւզաքէրէյէ պաշլամըշ տըր.

Պուխար վասէթասը իլէ իչլէյէն ֆապրիգալար հագգընտա Տիւսթօուրըն իքինճի ճիլտինտէ միւնտէրիճ պուլունան նիզամնամէի մախսուս մանթուգընճա, մէմալիքը մահրուսէի Շահանէտէ ֆապրիգա քիւշատ իտէճէքլէրին Նաֆիա վէ Թիճարէթ նէզարէթը ճէլիլէսինտէն րուխսաթը րէսմիյէ խիթիհսալ իթմէլէրի միւգթազի պուլընտըղը մալիւմ տըր.

Վիլայաթը Շահանէտէ պուլընան պազը ֆապրիգա սահիպլէրինին՝ իշպու ահքեամը նիզամիյէյէ իճրա իթմէյէրէք պիլա րուխսաթ ֆապրիգա քիւշատ էյլէտիքլէրի նէզարէթը միւշարէիլէյհաճա խիթիխպար գըլընմըշ տըրղընտան, ահքեամը նիզամիյէնին թէմամիյլէ իճրասը միւշարէիլէյհաճա ճամնիպինտէն վիլայաթը թէպլիղաթը լազըմէ իճրա գըլընտըղը, վէ պունըն բուխարիլէ Սէլանիք վիլայէթը ճէլիլէսինէ պիլա րուխսաթ իչլէմէքտէ օլան ֆապրիգալար ասհապընտան գազան պաշընա 10ար լիրա րէսմը րուխսաթիյէնին թահսիլինէ թէշէպպիւս օլունտըղը՝ Սէլանիկ կազէթասընտա օգունմըշ տըր.

Նոյէմպէր 26 թարիխլի նիւսխէմիզտէ պէյան օլունտըղը վէճհլէ, կէլէճէք 1889 սէնէսինտէ Բարիզտէ քիւշատ օլընաճագ սէրկիի ումումի միւտիրի Մ. Ժօրժ Պէրժէ՝ Տէրսաատէթ Թիճարէթ Օտասընա պիր մէքթուպ իրսալի իլէ, մէզքիւր սէրկիտէ էմթաաի Օսմանիյէնին թէշհիրի զըմնընտա Տէրսաատէթտէ պիր շիւպէի մախսուսէ թանզիմինէ թէվասսութ էյլէմէսինի րճա իթմիշ օլտուղընտան, Օտա հէյէթը խարէսի կէչէն բէնճշէնպիհ կիւնքի իճթիմաընտա մուամիլէյհ Մ. Պէրժէնին իշպու թէքլիֆինի նազարը տիգգաթա ալարագ, Օսմանլը Պանգասը միւտիրի Մ. Տըվօ իլէ պիլմիւզաքէրէ մուամէլաթը լազըմէյի իճրա իթմէք իւզրէ իւզրէ, Օտա րէիսը էվվէլի սաատէթլու Ազարեան Արիսթակէս էֆէնտի հազրէթլէրի իլէ րէիսը սանի Սէպաստացի իզզէթլու Սիւլէյման պէյ էֆէնտի, սաատէթլու Եօրկաքի Գազանօվա էֆէնտի, Էրէլիզատէ Հաճի Ահմէտ էֆէնտի վէ Մ. Սիւվէն Միլտէն իպարէթ պիր գօմիսիօն թէշքիլ էյլէմիշ տիր.

ԹԱՀՐԻՐԱԹԸ

ՈՒՄՈՒՄԻՅԷԼԷՐ

Վիլայաթը Շահանէ օրմանլարընտան պիլա րուխսաթ աղաճ քէսմէք վէ չամ գապուղը սօյտուրմագ կիպի խիլաֆը նիզամ հալ ու հարէքէթէ ճէսարէթ իտէնլէրտէն նիզամէն լազըմ կէլէն ճազամինաթըն իսթիյֆասը զըմնընտա ալէյհլէրինէ իգամէի տավա օլունանլար իլէ օրմանլարտա հարիգ վուգուունէ սէպէպ վէրէնլէրտէն մէհաքիմը նիզամիյէյէ թէվլիմ խուէլէնլէր հագգլարընտա օլունաճագ մուամէլաթը գանունիյէնին հէման իճրասը իլէ հուգուգը խազինէնին զայ օլմասընտան վէ օրմանլարըն թախրիպտէն մուհաֆազասը լազըմէտէն օլտըղը պու քէրրէ տախի Տախիլիյէ նէզարէթը ճէլիլէսինտէն հէր թարաֆա պիլտիրիլմիշ տիր.

Ինպու գադամ աղա սըֆաթը իլէ Թիճարէթը պահրիյէ մահքէմէսինտէ պուլունմաճագ ազանըն հազըր պուլունմայըն մէճլիսինտէ վէ պէտէլի օլմագ իւզրէ ինթիխապ իթտիքլէրի զէվաթըն ճահիլ՝ լէթթագլը Ազարեան Արիսթակէս էֆ. հազրէթլէրի իլէ րիյասէթը պէյանինտէ պիլմիւզաքէրէ, հալի կիտէր գարարլաշտըրըլըրըմըզ կէչէն քէնտիլէրի քէսթանէ նէչէր օլուլմուշ գազալըմըշ տըր. Պու պապտէ միւզաքէրաթըն պուլունմաճագ իւզրէ կէչէն բէնճշէնպիհ կիւնիւ միւշարէիլէյհ Ազարեան էֆ. հազրէթլէրի՝ Առլիէ նէզարէթը ճէլիլէսինէ պիլարզ, թէվլիթլէրի ճէվապ քաշլա հազրէթլէրի միւլագաթ իլէ միւրաճաաթ իթմիշ, վէ մէսէլէի մէզքիւրէնին մուահիպը մէմնունիյէթ սուրէթտէ գարար պուլաճաղը մէվուտ պուլունմըշ տըր.

ԹԷՎՃԻՀԱԹ

Շգօտրա վիլայէթի վալիի՝ վիլայէթը մէզքիւրէ վալի վէքիլի միւշիր Թահիր բաշա հազրէթլէրինէ հավալէ,

Իզմիր միւթէսարրըֆլըղընտան Սարթալըզատէ Եովհաննէս էֆէնտիյէ րիւթպէի ուլա սընֆը սանիսի,

Այտըն վիլայէթի մէճլիսը իտարէսի պաշ քիթապէթի մուավինլիկինտէ պուլունան Եովհաննէս Ֆէրիտ էֆէնտիյէ րիւթպէի սալիսէ թէվճիհ պույուրուլմըշ տըր.

Ատանա վիլայէթի մէրքէզ նահիյէ Հասան Հիւսնիւ վէ պէյթիւլմալ գասսամը Հիլմի էֆէնտիլէրէ 5ինճիւ Օսմանի, վէ մէճլիսը իտարէի էյթամ պաշքաթիպի մուավինի Շէրէֆէտտին էֆէնտիյէ տախի 4ինճիւ Մէճիտի,

Տիյարպէքիր վիլայէթի բօլիս 3ինճիւ գօմիսէրի Ահմէտ էֆէնտիյէ 4ինճիւ Մէճիտի,

Եէմէն վիլայէթի զապթիյէ ալայընըն 2ինճի թապուր թապուրըն 1ինճի բիյատէ պէօլիւկի աղասը Երզրումլու Ապտուլլահ աղայա 5ինճի Մէճիտի,

Րէժի խարճէսինին Տէրսաատէթ ֆապրիգասը մաքինիսթի Մ. Լուինէ 5ինճի Մէճիտի նիշանը իհսան պույուրուլմըշ տըր.

ՄԻՒԹԷՖԷՐՐԻԳԱ

Ալաֆրանկա գաւըն էլպիսէսինին Բօօլիէոլ թապիր օլունուր գըսմը մալիւմ տիր. Թօօլէօլ՝ պէլտէն աշաղը արգա թարաֆտան ասըլան վէ բէնէքարէնք էմթաատան եաբըլան էնլի գօրտէլալարա տէնիլիր.

Բարիզտէ կիւզէլ վէ ղայէթ տիլպուպա պիր մատմազէլ՝ պիր ոօօօրէյէ տավէթլի օլտուղընտան, օտասընա կիրիպ քէմալը իթինա իլէ քէնտիսինէ չէքի տիւզէն վէրմիշ, վէ հիւսն ու ճէմալ վէ լէթաֆէթի պիր գաթ տահա րէճպէտ քեսպ իթմիշ իսէ տէ, նէզրէ տիւշէն թեպքի սօֆրաէ՝ լազըմ կէլէն մէրասիմէ րիայէթլէ եէրինտէ պէկլէտիյէ օրթայա չըգարըլըրգէն, մէզքիւր աղասըն թէտարէքլի պուլունմասը սէպէպիլէ՝ պուլուն պիր խարիգալըն տահէր պանա մէտեարէթ եաբըլմըշ օլաճագ... ղայրէթ իլէ պու մէրքէզ իչիւն թօօլէօլ... ղամէթլէ... նէզրէ տէ էօրթիւլմիւշ պուլունան պիր սաաթա լազըմ կէլմիշ...

Նէզրէ տիւշմիւշ ալմըշ եէրինէ... սաղ՝ Տիւրքիւ... սանճա... օլպ թագրիպէն էյֆիմ անլազ քիւշատ ու սէրպէսթ աթ իթմիշ կէօլ... պէքլէմիշ իսէ տէ...

Պերլինտէն չէքիլէն պիր թէլէկրաֆա կէօրէ, Սըրպիա հիւքիւմէթի՝ Ալէմանիա, Աւսթրիա վէ Իթալիա իթթիֆագընա տախիլ օլմագ արզուսընտա օլտըղընը պէյան իթմիշ տիր.

Եինէ Պերլինտէն չէքիլէն պիր թէլէկրաֆա նազարէն, Ալէմանիա, Աւսթրիա վէ Իթալիա տէվլէթլէրի՝ Սըրպիա տէվլէթինին տիւվէլը մուազզամա սիլքինէ իլհաքի խուսուսընտա իթթիֆագ էթմիշլէր տիր.

Տէյլի Նէ-զըն պէյանընա կէօրէ, Րուսիա տէվլէթի՝ Ֆրանսըզ պանքէրլէրի վասըթասը իլէ պէօյիւք պիր իսթիգրազ աղտը թասավվուրընտա պուլունըյօր իմիշ. Պու հավատիս՝ Լօնտրա մէհաֆիլը բօլիթիգիյէսինտէ խայլը թէէսիր հասըլ իթմիշ տիր.

Պերկամա գայմագամը Սայիտ պէյ՝ գազանըն մահսուլաթը պիրմահալլինտէ քեաւին օլուպ չիմտիյէ գատար մէնթազամ պիր սուրէթտէ իշլէտիլմէմիշ օլան պիր մատէն սույը մէնպաընտան իսթիֆատէ թարիգինի թէէմին էյլէմիշ տիր. Թըրպագճա օլան խասսասը չիֆաբախշասը սուրէթը քեաֆիյէտէ սապիթ օլմուշ օլան իշպու մատէն սույը՝ չիմտիյէ գատար իյաճ մագամընտա խիթիմալ օլունմագտա խոր իսէ տէ, թէտավիյէ միւհթաճ օլան էշխասըն իգամէթի իչիւն միւնասիպ պիր մահալ պուլընամասընտան նաշի իսթիֆատէլինէն քեաֆի սէրէճէտէ իսթիֆատէ օլունամամագտա իմիշ.

Պու քէրրէ խասթէխանէյի իգամէթ իչիւն ասըլ մէնպաը գուրպիննտէ պիրի էրքէքլէրէ վէ տիկէրի գատընլարա մախսուս օլարագ իքի պինա ինշա խուլունմըշ տըր.

Ամէլիյաթը ինշաիյէ՝ քէմալը տուրայէթլէ իճրա օլունըպ, անճագ 27 պին ղուրուշ սարֆ օլընմըշ տըր. Մէզքիւր պինալարտա իսթիրահաթ օլունաճագ ամէլէ չըգար չըգմազ՝ պազը քեսան թարաֆընտան մէզքիւր պինալար իչիւն 30 Օսմանլը ալթունը քիրա թէքլիֆ օլունմուշ տըր.

Սաղըր վէ տիլսիզ պիր գըզըն հինէ սաղըր վէ տիլսիզ օլան պիր էրքէք իլէ ագտը իզտիվաճը ճայիզ մի տիր. Պու մէսէլէնին սախիրէն Բուսիատա Քիէֆ շէհրի րէհալիսին իլէ հիւքիւմէթ մէմուրինի արասընտա մուճիպը իխթիլաֆ օլտըղընը Օտէսսա կազէթալարը եազմըշլար տըր.

Շէօյլէ քի, շէհրը մէզքիւր հիւքիւմէթի թաւրէսինտէ միւսթախտէմ սաղըր վէ տիլսիզ պիր տէլիգանլը իլէ, Օտէսսատա վագը սաղըր տիլսիզլէր մէքթէպինտէ իքմալը թահսիլ խուտրէքճահատէթնամէ ալմըշ օլան սաղըր վէ տիլսիզ պիր մատմազէլ՝ հէքքիւրէրի իլէ էվլէնմէք խիթէմիշլէր իսէ տէ, բահիսլէր պունա մուվաֆագաթ իթմէմիշլէրտէն, տէլիգանլը իլէ մատմազէլ՝ հիւքիւմէթէ միւրաճաաթ իթմիշլէր, վէ ագտը իզտիվաճ զըմնընտա ալտըգլարը բուխասաթնամէ, սաղըր վէ տիլսիզլէր՝ հուգուգը մէտէնիյէի հայիզ օլտըգլարընտան, էվլէնմէյէ հագգլարը օլտըղը պէյան օլունմուշ տըր.

Լ'ՈՒՐՊԷՆ

Եանկըն, աֆաթը սէմավիյէ, կազ վէ վաբօր գազանլարընըն բաթլամասընտան տօլայը վուգու պուլաճագ զարար վէ զիյանա գարշը

ՍԻԳՕՐԹԱ ԳՈՄԲԱՆԵԱՍԸ

Թարիխը Թէէսիսի 1838

Սէրմայէ վէ իհթիյաթ աքչէսի — Ֆրանգ 54,000,000

1886 սէնէսի քեանունը էվվէլի նիհայէթինէ տէկին սիկօրթա խուլէն սէրմայէնին մէքտարը — » 8,201,468,492

Մէրքէզը խարէսի Բարիստէ Լըբէլըթիէ սօգագընտա Նօ. 8.

Տէրսաատէթ աժէնթէսի վէ վէքիլը ումումիսի Մ. Ալպէր Կլավանի, Գալաթատա Վօյվօտա Կլավանի խանընտա Նօ. 4 մաղազատա.

ԷՎԳԱՖԸ ՀԻՄԱՅՈՒՆ
Մուհասէպէի Խուսուսիյէ

Հէր նէվ մաղլիւլաթը վագֆիյէ սէնէլի հալլիէի մալիյէ քեամունը էվվէլի խալթխտասընտան չուպաթը ղայէթինէ գատար 3 մահ զարֆընտա նըսֆը նագտէն վէ նըսֆը տիկէրի 300 սէնէսինտէն 303 սէնէսի ղայէթինէ գատար օլան Էվգաֆը Հիւմայուն խազինէսինին սուրէթ վէ սէրկի վէ գուրօնըյլա իհալէ օլունաճաղընտան, իլանը քէյֆիյէթ օլընըր։
30 Թըշրինը սանի 303

ԻՍՀԱԼ, ԳԱՆԼԸ ՊԱՍՈՒՐ, ԳՕԼԷՐԻՆ
խասթալըգլարը հէնտիսթանըն գարա հալիյէ նամ նէպաթաթընտան միւրէթթէպ ԱՊԷՐԻ ՀԱՊԼԱՐԸ վասէֆսըզըյլա քէօքէէն վէ մուհագգագ սուրէթթէ շիֆայապ օլուրլար։
Մ. Աբէրինին հապլարը կէրէք մէմալիքը Օսմանիյէտէ վէ կէրէք մէմալիքը էճնէպիյէտէ էն հազիգ աթըպպա թարաֆընտան պիթթէճրիպէ խօհալ վէ գանլը պասուր վէ իսլը սահրէ իչիւն գապուլ օլընմըշ տըր։
Կոճը Մէսիճուլըն 1887 օգոստ. 31 նիւսխէսինտէ տէրճ օլունան պէնտը մախսուսընտա տախի, Մ. Աբէրինին պուհապլարտան տօլայը շայանը թէշէքքիւր պիր խըտմէթտէ պուլընմըշ օլտըղը պէյան գըլընմըշ տըր։
Ֆիյաթ՝ գուտուսը 10 ղրշ. տըր։
Տէբօզիթօսը՝ Ղալաթատա Նիւքսէք Գալտըրըմտա 68 նօմէրօլը Վէյիմ Էճզախանէսի տիր, վէ պաշըրճա էճզախանէհէրտէ տախի պուլունուր։

ՎԱՍ ԹԸՊԼՕՒՏ
Գօգասին, Գըյըոլ տը Բոլա վէ Պօրաքս էճզալարընտան եաբըլմըշ.

Պու մուսլիհէնին պիր բարչասը՝ սէսի տէրագգալ աչար, վէ պօգազըն կէճէգլամասընը վէ եախօտ իւֆիւնէթմէյէ մանի տէֆ իտէր։ Իշպու իլաճ՝ խանէ թէրէննիւմ վէ եա թէքէլլիւմտէ պուլունաճաղ զէվաթա սաղլանըր։
Գանտիւք պիրատէրլէր թարաֆընտան սաթըլմագտա տըր։
Տէբօզիթօսը Ինկլիզ Էճզախանէսի։

ՍԱՐՐԱՖԻՅԷ
ԷՎՐՕՊԱ ՊՕՐՍԱՍԸ

Լօնտրա 12 գէկոմ.

Ինկիլ. էսհամը Ինկ. Լիր.	101-$\frac{13}{16}$
Օսմ. էսհամը աչըլըը	14-$\frac{1}{16}$
» » գաբանըը	14-$\frac{1}{16}$
» » Սէրի Ա.	24-$\frac{1}{2}$
» » » Պ	14-$\frac{1}{2}$
» » » Ս	13-$\frac{7}{8}$
Սթօսմն 1871	73-
Օսմանլը Պանգասը	10-$\frac{1}{2}$
Ռուսիա իսթիգրազը	93-$\frac{3}{4}$
Մըսըր սուլ. մութթահըտէ	74-$\frac{1}{4}$
» իմթիյազլը	98-$\frac{3}{4}$
Տայիրա Սանիյէ Մըսըր	70-$\frac{3}{4}$
Ռօմալիա իսթիգրազը	94-$\frac{1}{4}$
Մուհաֆ. իսթ. էսհամը 1877	-
Գամպիօ Բարիզ 3 այ վատէ	25-53-60

Բարիզ 12 գէկոմ.

Ֆրանս. էսհ. 3 % Ֆր.	82-65
» » $4\frac{1}{2}$ %	107-95
Եէնի Օսմ. էսհամը աչըլըը	14-25
» » գաբանըը	14-30
Մէօոէթէ	
Սէրի Պ.	14-30
» Ս.	14-25
Ռումէլի շըմէնտըֆէրի	34-75
Օսմանլը Րէժիսի էսհամը	-
» Պանգասը	51-437$\frac{1}{2}$
Գրէտի Լիօնէ	573-75
Գրէտի Ֆօնսիէ	1417-50
Լիօն ագսիօնը	1255-
Սիւվէյիշ ագսիօնը	2092-50
Ռուսիա 5 % 1877	101-$\frac{3}{4}$
Իթալիա էսհամը	97-75
Մըսըր ֆօնտ. մութթահըտէ	377-50
Եունան 5 % 1879	374-37$\frac{1}{2}$
Գամպիօ 3 այ վատէ	25-34

Վիէննա 12 գէկոմ.

Լօնտրա իւզէրինէ գամպիօ	126-15
Ռումէլի շըմէնտըֆէրի	16-50

ԳԱԼԱԹԱ ՊՕՐՍԱՍԸ

Էսհ. ում. տիւն ազչ. գար.	15-10
» » » էն եիւքսէք	15-21
» » » էն աշաղը	15-19
Պու սապահ աչըլըշ	15-23
Իսթիգրազը տախիլի տիւն գար.	35-36
» » » էն եիւքսէք	35-37
» » » էն աշաղը	35-32
» » » աչըլըշ	35-38
Մըսըր մութթահըտէ գար.	-
Պու սապահ աչըլըշ	-
Սէրի Ա.	24-
» Պ.	14-20
» Ս.	15-23
Ռումէլի շըմէնտըֆէրի	34-87$\frac{1}{2}$
Ազճէ փարա	8-
Ռէրօր Ղրշ.	50-
Հէմվէյսիզ »	45-

ՊԱՆԳԱ ԱԳՍԻՕՆԼԱՐԸ

Գրէտի Ժէնէրալ գ. գ.	6-32
Սթամպօլ պանգասը	6-15
Սօսիէթէ Ժէնէրալ	4-10
Թրամվայ	3-52$\frac{1}{2}$

ԱԳՃԷԼԷՐԻՆ ՖԻՅԱԹԸ

Օսմ. լիրասը 100 ղրշ.տան	Ղրշ. Բր.
Պէյազ մէճիտիյէ ֆարգը	109-17
Մէթալիք »	100-
Պէշլիք »	103-55
Ալթըլըգ »	103-35
Ինկիլիզ լիրասը	110-58
Ֆրանսըզ ալթունը	87-38
Բօլ	90-20
Գրէմից ալթունը	51-
Ֆարպօն գայմէսի	10-27

ԹԱՍՖԻՅԷ ՔՈՒՂԸՏԸ

20)	Լիք քեաղըտ	
50)	» »	16-
100)	» »	
500)	» »	
1000)	» »	15-30
10000)	»	

ԻԼԱՆԱԹ

ՊԱԳԸ ՍԷՐԱՍՔԷՐԻ
ճանիպը ալիսինտէն

Ֆապրիգալի հիւմայունլար իչիւն միւպայաա օլընաճագ եէտի պին քիլօ թամ երգանմըշ Անատօլու գըրգըմ եարաղխինին պէհէր գըյէի ճէտիտի օն եէտի պուչուգ ղրուշա թալիպի էօհտէսինտէ օլուպ քեամունը էվվէլին իքինճի կիւնիւնէ գատար պէհէր կիւն միւնագասասը իճրա օլընարագ մէզքիւր կիւնտէ գարարը գաթիսի վէրիլէճէկինտէն վէ իւչիւնճի կիւնիւ տախի եիւզտէ պէշ թէմինաթի գապուլ օլընաճաղընտան, իթայա թալիպ օլանլարըն մագամը Սէրասքէրի Լէվազըմաթը Ումումիյէ տաիրէսինէ կէլմէլէրի իլան օլընըր։
30 Թըշրինը սանի 1887

3—1

ՊԱԳԸ ՍԷՐԱՍՔԷՐԻ
ճանիպը ալիսինտէն

Նիզամիյէ չաիր անպարը իչիւն միւպայաա օլընաճագ օլան իքի միլեօն տէօրթ եիւզ պին գըյէի ճէտիտ արբանըն քեամունը էվվէլը րումինին իքինճի չարշէնպիհ կիւնիւ գարարը գաթիսի վէրիլէճէկինտէն վէ էրթէսի կիւնիւ տախի թէգարրուր իտէճէք ֆիյաթընտան եիւզտէ պէշ թէմինաթի գապուլ օլընաճաղընտան, իթաարնա թալիպ օլանլարըն մագամը Սէրասքէրի Լէվազըմաթը Ումումիյէ տաիրէսինէ կէլմէլէրի իլան օլընըր։
30 Թըշրինը սանի 1887

3—1

ՊԱԳԸ ՍԷՐԱՍՔԷՐԻ
ճանիպը ալիսինտէն

Թահնիյէ իտարէսինտէ միւթէրաքիւմ օլուպ էսմանը նագտէն վէ բէշինէն ալընարագ վէրիլմէք իւզրէ ֆիրուխթ օլընաճագ օլան իքի եիւզ պին գըյէ գալըն վէ եիւզ պին գըյէ ինճէ քէբէկին քեամունը էվվէլը րումինին իքինճի չարշէնպիհ կիւնիւ պիլմիւզայէտէ գարարը գաթիխի վէրիլէճէկինտէն, իւթիրաարնա թալիպ օլանլարըն մագամը Սէրասքէրի Լէվազըմաթը Ումումիյէ տաիրէսինէ կէլմէլէրի իլան օլունուր։
28 Թըշրինը սանի 1887

3—2

ՊԱԳԸ ՍԷՐԱՍՔԷՐԻ
ճանիպը ալիսինտէն

Նիզամիյէ իտարէսինտէ պուլունան ֆապրիգալար իչիւն միւպայաա օլընաճաղը վէ գարարը վէրիլէճէկի իլան գըլընան մալիւմ էլ միգտար էքէկլի մատէն քէօմիւրինին քեամունը էվվէլը րումինին իքինճի չարշէնպիհ կիւնիւ գարարը գաթիսի վէրիլէճէկի վէ էրթէսի կիւնիւ տախի թէգարրուր իտէճէք ֆիյաթընտան եիւզտէ պէշ թէմինաթի գապուլ իտիլէճէկինտէն, իթաարնա թալիպ օլանլարըն մագամը Սէրասքէրի Լէվազըմաթը Ումումիյէ տաիրէսինէ կէլմէլէրի իլան օլունուր։
28 Թըշրինը սանի 1887

3—2

ՊԱԳԸ ՍԷՐԱՍՔԷՐԻ
ճանիպը ալիսինտէն

Կիրիտ վէ Թարապլուս ֆըրգալարը իլէ Պէնկազի իչիւն միւպայաա օլունաճաղը էվվէլճէ իլան գըլընան մալիւմ էլ միգտար արբա վէ երզ վէ տագըգին քեամունը էվվէլը րումինին իքինճի չարշէնպիհ կիւնիւ գարարը գաթիսի վէրիլէճէկինտէն վէ էրթէսի կիւնիւ տախի թէգարրուր իտէճէք ֆիյաթլարտան եիւզտէ պէշ թէմինաթի գապուլ իտիլէճէկի ճիհէթլէ, իթաարնա թալիպ օլանլարըն մագամը Սէրասքէրի Լէվազըմաթը Ումումիյէ տաիրէսինէ կէլմէլէրի իլան օլունուր։
28 Թըշրինը սանի 1887

3—2

Խարիճիյէ Նազըրը էսպագ Սաֆվէթ բաշա մէրհումըն թէրէքէսի Խազինէի ճէլիլէի Մալիյէ պէյթիւլմալ իտարէսի մարիֆէթիյլէ թահրիր օլընաճաղընտան, միւթէվէֆֆայի միւշարիլէյհտէ ալաճագ իտտիաասընտա պուլունանլարըն բազար էրթէսի վէ չարշէնպիհ կիւնլէրի Խազինէի միւշարիլէյհա պէյթիւլմալ գասսամըղը տաիրէսինէ միւրաճաաթլա իսպաթը տէյն էյլէմէլէրի իլան օլունուր։
28 Թըշրինը սանի 303 3—2

Թօգաթ գալիսանէսի մէմուրընտան 15000 գըյէի ճէտիտէ նուհասը խալիսին պէհէր գըյէի ճէտիտէսինէ 5 պուչուգ ղրուշա մահալինէ թալիպ զուհուր իթտիկինտէն, մէզքիւր նուհասըն միգտարը սանիյէ վէրիլէճէկի պէյաան իլէ թալիպ օլանլարըն մահալին մէմուրինէ միւրաճաաթլա իհալէ գըլընաճաղը ալընաճաղը ուհտէսինէ կէճէճէկի իլան օլունուր։
30 Թըշրինը սանի 303

Ղուրէպա խասթախանէսի իչիւն միւպայաասընա լիւզում կէօրիւլէն պէհէր թօբը 40 բարալըգ 100 թօբ քէթենլիք պէզին միւնագասասը իճրա օլընաճաղընտան, թալիպ օլանլարըն քեամունը էվվէլին 1նճի սալը կիւնիւնտէն իտիպարէն նիւմունէլէրի իլէ պէրապէր մէճլիսը իտարէի էվգաֆա միւրաճաաթլա էյլէմէլէրի իլան օլունուր։
30 Թըշրինը սանի 303

ՎԻԷՆՆԱ
ՀԱՐԻԳԸ ՔԷՊԻՐԻ

Ալաֆր. Նոյեմբերին 25ինճի կէճէսի Վիէննատա Մ. Ճօն Գարլ Քունզըրվիտին պէյազ չամաշըր միւթէհայյիզ ֆապրիգասը քէպիրինտէ հարիգ զուհուր էյլէ, թուլուսմպաճըլարըն իգտամանթըն բազլըն, ախէշ սէօնտիւրիւլէմէմիշ, վէ ֆապրիգա իլէ մէնսուպաթը 3 սաաթտա միւճէրէզէ օլմուշ տըր։ Նալէնըզ իւսթ գաթտա պուլընան գատըն վէ էրքէքլէրէ մախսուս 1650 տուզինէ չամաշըր թագըմըն կիւճհալէ գուրթարըլմըշ տըր։

Շու սըրատա էյամէլէրինտէն մահրում գալան պէտայէ ամէլէյէ եարտըմ իթմէք լազըմ կէլտիկինտէն, գուրթարըլան թագըմլարտան պիր միգտարըն վարօրը մախսուս իլէ Տէրսաատէթէ 3 նումէրօ կիւմիւշլիւ խանընտա «ՎԱՐԷՆ ՀԱՈՒԶ ՑԻՒՐ ՄՕՆԱՐՀԻ» մաղազասընա կէօնտէրիլմէսի, վէ պիր ան էվվէլ տիքմէք ֆիյաթլարլա սաթըլմալարը գարարլաշըրըլմըշ տըր։ Բուղըքէթլու էհալիյէ պու էյհատան աստըն ալըմսը թավսիյէ օլունուր. չիւնքի պունլարըն սաթըլըն պարըլըր թագըլըրը, գատըն վէ էրքէքլէրէ մախսուս օլարագ, հէմ հէչ պահասընտա գալյէթ նէֆիս մալ ալըմըշ օլաճագ, վէ հէմ տէ չիֆտլիք էյամէլէրինտէն մահրում օլան չարէ ամէլէյէ էնվալի թէսարրիւֆի թամըրլըգ պուլունաճագ տըր։

ՍԱԹԸՅԱ ԳՕՆՈՒԼԱՆ
ՊԻՅԱԶ ՉԱՄԱՇԸՐ ԹԱԳԸՄԼԱՐԸ

ԷՐՔԷՔԼԷՐ ԻՉԻՒՆ
470 տուզինա կէօմլէք

Ղալէթ ֆինօ Ինկիլիզ գալիգօ գումաշընտան կէօքսիւ տէօրթ գաթլը, պօզալը վէ գօլլու իւթիւնիւն էօլչիւտէ հազըր կէօմլէքլէր։
Պէհէրի 16 ղրշ. տուզինասը 190 ղրշ. տըր։

ԳԱՏԸՆԼԱՐ ԻՉԻՒՆ
250 տուզինա կէօմլէք

Ղալէթ ֆինօ Ինկիլիզ գալիգօ գումաշընտան, Սիւիս սիւզէնիսիյլէ միւզէյյէն հազըր կէօմլէքլէր։
Պէհէրի 11 ղր. վէ տուզինասը 128 ղր։
Սիւիս սիւզէնիսիյլէ պօյտան պօյա միւզէյյէն ղալէթ ֆինօ Ինկիլիզ գալիգօ գումաշընտան գաթընլար իչիւն տապաթ ու թէզյինաթ հազ մէրթէպէտէ գամիզօլլար. պէհէրի 16 ղր. վէ տուզինասը 190 ղր։
Աթլաս վէ գամիզօլ իլէ զայլէթ միւզէյյէն չուհտասան գամըշլար իչիւն ժիւբօնլար. պէհէրի 25 ղր. վէ օնտան եօգաըը։
Սիւզէնի իլէ կիւզէլճէ իշլէնմիշ գամըշլար մախսուս կէճէլիք կէօմլէք. պէհէրի 25 ղր. օնտան եօգաըը։
Ղալէթ կիւզէլ իշլէնմիշ գամըշլար իչիւն թալօնլար. պէհէրի 11 ղր. վէ օնտան եօգաըը։
Էրքէքլէր իչիւն զայլէթ ինճէ եարըմ տիզլիք. պէհէրի 10 ղր. վէ օնտան եօգաըը։
Գամըշլար իչիւն ֆանէլա կէօմլէք, ուզուն վէ գըսսա գըշլըգ չօրապ, վէ պայդ գապլարը վէ սաիրէ միւնասիպ ֆիյաթտա։
Թաշրատան օլունան սըբարիշլար պէհէլինին իրսալի, եախօտ հէվալէ իլէ իճրա օլունըր։
Տէրսաատէթտէ, իտարէի Մախսուսէ գարշըսընտա, վէ Ալէմտարիա բօսթախանէսի եանընտա կիւմիւշլիւ խանընտա Նօ. 3տէ, «Վարէն Հաուզ Ցիւր Մօնարհի» մաղազասընտա միւրաճաաթ օլունմասը։

ՊԷՕՅԻՈՒՔ ՉԱՅ ՄԱՂԱԶԱՍԸ
Կ. ԽԱՎՐՈՒՆԵԱՆ
ՎԷ
Յ. ԽՍԱԳՈՒԼԵԱՆ ԳՈՒՄՊ.

Թուլուլուխ ճէտիտ տիւքքիւնլարը էւլ տըր։

Տօղրուտան տօղրույա Չինտէն վէ Ճավատան ճէլպ օլընմըշ էն ալէա վէ հէր քէսին խօշլանաճաղը սուրէթտէ չայլար միւթէհասսիս վէ մագթու ֆիյաթլար իլէ ֆիրուխթ օլընըր։
Իշպու մաղազանըն միւշթէրիլէրինին խօշնուտ իթմէք իչիւն 5 սէնէտէն պէրու իճրա իթտիկի ֆէտաքեարլըղը հէր մէտհէ լայըգ թէճարիւպ իտէճէք տիր։
Պահճէ Գաբուսընտա Չէլալ պէյ խանընտա գաբուսը իթթիսալինտէ 10 նումէրօյա միւրաճաաթ օլընա։

ՄԷՍԱԺԸՐԻ ՄԱՐԻԹԻՄ
ՖՐԱՆՍԸԶ
քումփանիայի վափօրլարը
ՍԹԱՄՊՕԼ ՄԱՐՍԻԼԻԱ

Հէր ճումա էրթէսի Մարսիլեատան հարէքէթ վէ ճումա էրթէսի կիւնլէրի Սթամպօլա մուվասալէթ իտէր։ Հէր բէնճշէնպիհ կիւնլէրի Սթամպօլտան ալաֆրանկա սաաթ տէօրթտէ հարէքէթ վէ ճումա կիւնլէրի Մարսիլեայա մուվասալէթ իտէր։ Պիր հաֆթա Զմիւռնիա, Իզմիր վէ Շիրա վէ օ պիր հաֆթա Զմիւռնիա, Շիրա թարիգլէրի իլէ հարէքէթ իտէր։
Սուրիա վէ Իսքէնտէրիյէյէ կիտէն վափօր իլէ Իզմիրտէ պուլուշըր։
Մէսաժըրի Մարիթիմ վափօրլարըյլա Ֆրանսա շըմէնտըֆէրլէրինին վագթը հարէքէթլէրի եէքտիկէրէ թէսատիւֆ իտէրլէր։
Իսթէք օլունուրսա Մարսիլեատա վէ Լիօնտա թէվագգուֆ իտէպիլմէք իւզրէ Սթամպօլտան տօղրու Բարիզէ գատար թէնզիլը ֆիյաթլա պիլէթլէր՝ 1ինճի մէվգի իչիւն 380, վէ 2նճի մէվգի իչիւն 274 ֆրանգ տըր։
ԹՐԱՊԻԶՕՆ-ՊԱԹՈՒՄ
Մարսիլեատան կէլէն բօսթալար իլէ տօղրու սէֆէր.
Հէր 15 կիւնտէ պիր քէրրէ ճումա էրթէսի կիւնիւ ալաֆրանկա ագշամ սաաթ 4տէ Սթամպօլտան հարէքէթ իտէր, վէ կէրէք ազիմէթտէ վէ կէրէք աւտէթտէ մունթազամէն Սամսուն, Քիրասօն, Թրապիզօն վէ Պաթում իսքէլէլէրինէ, վէ զայրը մէճպուրի սուրէթտէ Ինէպէ, Ֆաթսա, Օրտու, Սինօպ վէ Ինէպօլու իսքէլէլէրինէ ուղրար։ Սթամպօլա չարշէնպիհ սապահլարը մուվասալէթ իտէր։
ՕՏԷՍԱ
Մարսիլեատան միւրուռ իտէն բօսթալար իլէ հէր 15 կիւնտէ պիր սէֆէր օլընըր։
Սալը կիւնլէրի Օտէսայա միւթէվէճճիհէն Սթամպօլտան չաֆագ աթտըղտա հարէքէթ իտէր։ Օտէսատան բազար ագշամը հարէքէթ վէ բազար էրթէսի ագշամը Սթամպօլա մուվասալէթ էյլէր։
ՍԷԼԱՆԻՔ
Հէր 15 կիւնտէ պիր ճումա կիւնլէրի ագշամըն ալաֆր. սաաթ 4ինտէ Զմիւռնիա, Տէտէ Աղաճ, Լակօս, Գավալա վէ Սէլանիկէ միւթէվէճճիհէն Սթամպօլտան հարէքէթ իտէր։ Սթամպօլա բազար կիւնիւ մուվասալէթ էյլէր։
ԹՈՒՆԱ
15 կիւնտէ պիր բազար կիւնիւ ալաֆր. սապահ սաաթ 8տէ Սթամպօլտան հարէքէթ իտէրէք, սուրէթը մունթազամէտէ Քիւսթէնճէ, Սուլինա, Գալաս վէ Իպրաիլէ, վէ զայրը մէճպուրի օլարագ Պուրկազ վէ Վարնայա ուղրար։ Սթամպօլա սալը կիւնիւ մուվասալէթ էյլէր։
* *
Պահըր Սէֆիտտէքի տիկէր սէֆէրլէր վէ Պրազիլեա, Բլաթա վէ Ինտօ Չին սէֆէրլէրի հագգընտա վէ սաիր հէր նէվի մալիւմաթ իւթիհսալի իչիւն Գալաթատա Քիրէճ գաբուսընտա պէօյիւք աճէնթէյա միւրաճաաթ օլընա։

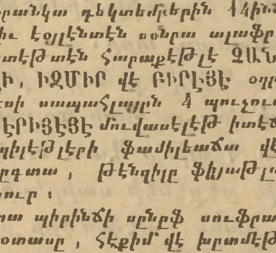

ՓԷՏԻՎԱՊԷՕԼ ՎԱՓՕՐԼԱՐԸ
ԻՏԱՐԷՍԻ
ՊԷՀԷՐ ՀԱՖԹԱ ՕԼԱՐԱԳ ՏԷՐՍԱԱՏԷԹԷ ԻՍԿԷՆՏԷՐԻՅԷ ՊԷՅՆԻՆՏԷ ՍԻՒՐ'ԱԹ ԲՕՍԹԱՍԸ 4½ ԿԻՒՆ ԶԱՐՖԸՆՏԱ

Բէրէկէթա գաբտանըն թահթը գօմանտասընտա Նարգիլէ նամ վափօր 1500 թօնէլաթօ համուլէսինտէ վէ 150 պարկիր գուվվէթինտէ օլարագ ալաֆրանկա գէկոմբրիին 14ինճի չարշէնպիհ կիւնիւ էօյլէտէն սօնրա ալաֆր. սաաթ 4տէ Տէրսաատէթտէն հարէքէթլէ ՉԱՆԱԳ ԳԱԼԷ, ՄԻՏԻԼԼԻ, ԻԶՄԻՐ վէ ՔԻՐԻՍԷ օղրայարագ բազար էրթէսի սապահըյըն 4 պուչուգ կիւնտէ ԻՍԿԷՆՏԷՐԻՅԷյէ մուվասալէթ իտէճէք տիր։
Եօլճու պիլէթլէրի ֆազիլէթա վէ կիտիփ կէլմէ պիլէթլէրի թէնզիլը ֆիյաթլա վէ եիւք գապուլ օլունուր։
Վափօրտա պիրինճի սընըֆ սուֆրա թագըմը, պանեօ օտասը, հէքիմ վէ խըտմէթճի գատըն վար տըր։
Եինէ բօսթա միւքըպիլէճէն ԻՍԿԷՆՏԷՐԻՅԷտէն հէր բէնճշէնպիհ սուպուզտան թէնզիլը ֆիյաթլա ԻՍԿԷՆՏԷՐԻՅԷտէն 41 սաաթտա ՊԷՅՐՈՒԹա վասըլ օլուր, վէ ԹԱՐԱՊԼՈՒՍ, ԻՍԿԷՆՏԷՐՈՒՆ վէ ՄԷՐՍԻՆԷ օղրար։
Բօսթա մէզքիւրըն Գըբրըզը տէնիզէ իւզէրէ վափօրլարը հէր ճումա կիւնիւ Պրինտիզի բօսթա չըգտասընըն միւվասալէթինտէն սօնրա Սիւվէյիշտէն հարէքէթլէ, Ճիտտէ, Սուաքիմ, Հիւտէյտա վէ Ադէն իսքէլէլէրինէ ուղրար։
Նօլճու, մալ վէ էմանէթ եիւքլէթմէք իսթէյէնլէր՝ Սթամպօլտա Եէնի Վալիտէ խանընտա քէօփրիւտէ պաշճընտա եէնէր Վալիտէ խանընտա գումպանեա մէզքիւրըն աճէնթէլէխանէսինէ միւրաճաաթ իթմէլէրի։
Հէր «ընըֆ» եօլճու իչիւն Պէյօղլունտա Տօղրու եօլտա 170 նումէրօլու մաղազա Մ. Մ. Թոմաս Գուք վէ Եվլատը աճէնթէլէրինէ միւրաճաաթ օլընա։

ՀԷՐ ՍԷՐԿԻԻ ՌՒՄՈՒՄԻՅԷՆ

ՄԻՏԱԼԵԱԼԱՐ

ԿՕՒԹ ՌԻՇԼԻԷՕ

Բարիզտէ Ռամպիւթօ սօգաղընտա պիրինճի սընըֆ էճզաճըլարընտան ՊՈՒՐԺՕՆըն սուտա հալլ իտիլմէք իւզրէ թէրթիպ էյլէտիկի չէհվէթամիզ հայլար։

ԿՈՒԹ ՌԻՇԼԻԷՕ թապիր օլընան պու միւքէմմէլ եէնի հայլար՝ չիմտիյէ գատար թէհլիքէտէն սալա սալիմ օլմայան պիլճիւմլէ կիպլի իլաճլարա ալտ պէնզէմէյիպ, էրքէքլէ լէյէ գուվվէթ վէրիճի մուալիճէի մէզքիւրէտէ եասալը իքի խասսէ մէճմուա տըր։ Պու խասսէլէրին պիրի մուհագգագ սուրէթտէ ԵԱՐԱԼԸԳ, վէ տիկէրի ՉԱՐԱՐՍԸԶԼԸԳ տըր։ Իշպու իլաճ պիր Իթթիհատ Բօմթա բօլ իճրաա վէ եախօտ Բարիզ իւզէրինէ պիր բօլ իճրաա մուզապիլ վէ նագլ իյէ մէսարիֆի օլմագսըզըն իրսալ օլունըր։
Գուտուսը 10 ֆրանգ — Եարըմ գուտուսը 5 ֆրանգ։
Օվալամագա մախսուս օլուպ ՖՐԻԳՍԻՕՆ ՌԻՇԼԻԷՕ թապիր օլընան մուալիճէնին շիշէսի 5 ֆրանգ։

ԺԱՆ ՊՈՒՐԺՕՆԸՆ Գրիպագրիա, Գագաօ վէ Մալագա ՇԱՐԱՊԸ — Գրիպագրիա իլէ թէրթիպ օլընան էն ալէա գուվվէթ վէրիճի մուալիճէ տիր։
ՊՈՒՐԺՕՆԸՆ ԴԱԹՐԱՆ ՌՈՒՀԵՅԼԱ թէրթիպ օլընմըշ եումուշագ ՀԱՊԼԱՐԸ վասէֆսըզըյլա Վ էրէմ վէ կէօքսիւ խաստալըգլարը, էօքսիւրիւք, նէվզլիւ, սէս գըսըգլըղը պրօնշ իթ վէ նէֆէս տարլըղընին քեաֆֆէի խաստալըգլարը շիֆայապ օլուրլար։
Իշպու իլաճ Բարիզին պիլճիւմլէ խասթախանէլէրինտէ իսթիմալ վէ թէճրիւպէ օլունմըշ տըր։ Գուտուսը 4 ֆրանգ։
Պալաստէքի իլաճլարըն քեաֆֆէսի իւզէրինտէ Բարիզ խասթախանէլէրինին սապըգ էճզաճըսը Պուրժօ իմզասը պուլունմալը տըր։
Տէրսաատէթտէ տէբօզիթօլար.— Տէլլա Սուտա, Ֆօթինօս Սէլաֆօ, Պ. Անտօնթաոիատէս [Լօնտրա էճզախանէսի] վէ Բրիւնիւքեան պիրատէրլէր էճզախանէսի [Պէյօղլու], Թիթօս վէ Ս. Գասթօրիատէս, էճզախանէլէրի [Գալաթա], Տ. վէ Մ. Մէզկէր էճզախանէսի [Սթամպօլ]. Աթինատա Պուսաքի. Իզմիրտէ Իգար պիրատէրլէր, Իսքէնտէրիյէտէ Կալէթթի, Գահիրէտէ Գօսգատէլլի, Սէլանիքտէ Հ. Խուրի էճզախանէլէրի։

Պէլճիգանըն Լէոբօլտ, Ֆրանսանըն Լէժիօն տ'Օնէօր նիշանլարընը չըվալիէլիք վէ Իթալիանըն Սէն Մօրիս է Լազար նիշանըն օֆիսիէլիք րիւթպէլէրինի հաիզ օլան

ՏՕԳԹԷՕՐ ՏԸ ԵՕՆԿԸՆ

ալէյ էօքէր

ՊԱԼԸԳ ԵԱՂԸ

Մէշհուր հէքիմլէր՝ իշպու պալըգ եաղընըն տիկէր քեաֆֆէի պալըգ եաղլարընըն էն թէսիրլի վէ էն կիւզէլ իչիլիշլի օլտուղունը, վէ ՎԷՐԷՄ վէ ԿԷՕՑԻՒՍ ԽԱՍԹԱԼԸԳԼԱՐԸՆԱ, ՌՈՒՄՈՒՄԷՆ ՎԻԻՃՈՒՏ ԶԱԱՖԻՅԷԹԻՆԷ, ՉՕՃՈՒԳԼԱՐԸՆ ԽԸՐՍԸԼԱՆՄԱՍԸՆԱ, ՔԷՄԻՔ ԽԱՍԹԱԼԸՂԸՆԱ վէ պիլճիւմլէ ՍԸՐԱՃԱ ԻԼԼԷԹԼԷՐԻՆԷ բէք պիրատար օլտուղունը պիթթէճրիպէ, իշպու խասթալըգլարա գարշը մէզքիւր պալըգ եաղընը թավսիյէ իթմէքտէ տիր։
Իշպու պալըգ եաղը՝ ՏՕԳԹ. ԵՕՆԿԸն տամղա վէ իմզասը վէ ԱՆՍԱՐ, ՀԱՐՖՕՐՏ վէ գումբանեասընըն իմզասը համիլ շիշէլէրտէ եալընըզ ֆիւրուխթ օլընըր։
Գալըպընտան սագընմալը տըր։
Միւշթէրէքէն իմզա իտէնլէր եալընըզ
ԱՆՍԱՐ, ՀԱՐՖՕՐՏ վէ Գումբ. 210, ՀԱՅ ՀՕԼՊՕՐՆ, Լօնտրա։
Պիլճիւմլէ պէօյիւք էճզաճըլարտա պուլունըր։
ՏԷԲՕԶԻԹՕՍԸ ՏԷՐՍԱԱՏԷԹՏԷ ՊԱՂՉԷ ԳԱԲՈՒՍԸՆՏԱ ՎԷՆՍԱՆ ԳԱՍԱՊԵԱՆ ԷՃԶԱԽԱՆԷՍԻՆՏԷ ՏԻՐ։

ՏՕԳԹՕՐ ԻՍՄԱՆԸՆ

ԲԻՒՐԿԱԹԻՖԻ

Նամըյլա ինգըպազ վէ պասուրը տէֆ իտէն եէնի պիր իլաճ։

Պու իլաճ կիպի մուհասսէնաթը՝ Ալէմանիա իմբէրաթօրընըն թապիպի մախսուսը Տօգթ. Ֆօն Լաուէր իլէ տիկէր պիլճէրհէ մէշահիրը աթըպպա թարաֆընտան մուսատտագ բէք աղ մուսլիհճէ վար տըր։
Իշպու բիւրկաթիֆ (միւքրիղական) ինգըպազ, իսհալ, պասուր, միյտէ խասթալըգլարը, էճէյյէ հազմ իտէմէմէզլիք, ինմէ, գայ, եիւրէք ազըսը, սանճը, տըզ նէֆէս վէ պայրիհիմ խասթալըգլարընա գարշը էճէքեանէ իլաճ օլուպ, եօլճուլա տա էն ալէա պիր տօսթ մագամընտա տըր։
Պունտան պիր եիւքսիւք միգտարը չիւրիւնկեայա գօնուլըպ իճթիգան օլունտուգտա, տէրագգալ վէ իքի տագըգատա պիր ամէլ կէթիրմէկէ քեաֆի տիր։
Միւսհիլ (բիւրկաթիֆ) իլաճլարըն վէ Թուլումպալը չիւրինկանըն սուի իսթիմալինտէն հասըլ օլան նէթայիճը վախիմէտէն սագընմալը տըր։
Պու իլաճ էճզաճըլարտա սաթըլըր։
1 շիշէսի՝ 1 մէճիտիյէ, եարըմ շիշէսի եարըմ մէճիտիյէ, վէ չիւրինկասը տախի եարըմ մէճիտիյէ տիր։
Հէր պիր շիշէտէ 30 չիւրինկալըգ գատար իլաճ վար տըր։
Թէքմիլ Թիւրքիա վէ Պուլկարիսթան իչիւն տէբօզիթօ մէմուրը, Եաթրինէտէ Չընտան ալթը սօգաղընտա 53 նումէրօլը մաղազատէ ԺՕՍ. ՇՄԻՏԷԿ։
Տէրսաատէթտէ Գալաթատա Գարաքէօյտէ Մ. Ս. Գասթօրիատիսին 3 նումէրօլու էճզախանէսինտէ ֆիրուխթ օլունըր։

ՀԱՐՍՆԵԿԱՆ ԾԱՂԿԱՓՈՇԻ
ՊԵՂ ԵՐԵՍԱՅՈՒՆՈՅ, ՄԱՐՄՆՈՅ ՓՈՇԻՆ, ՄԻՆԷՏ
ԾԱՂԿԱՓԹԻԹ, ՄԻՆԷՏ ԹԱՐՄ։

Ընգամուան մը փորձը պիտի համոզէ ամէն Տիկին թէ որչափ գերազանց է այս ուրիշ ամէն հեղանիւթներէ և բազմաթիւ փոշիներէ։ Առաջին անգամ գործածելովն ալ, որ քանի մը վայրկեանի գործ է, պիտի տեսնուի խոկոյն որ երեսը, վիզը, թեւերը և ձեռուըները պիտի ստանան անոյշ փափկութիւն մը և մարմարինի փայլ, հանդերձ շուշանի և վարդի գունով և բուրմամբ։ Սպանի գրգռիչ յատկութիւնները կը հանգարտեցունէ։ Ընձեռ կ'ընէ մորթի սեւուքը, երեսի և ձեռքի ցանները, արեւայրուքը, և ուրիշ ամէն բրտութիւն և բծաւորութիւն։ Եւ ասոր ամէն բանով՝ անկարելի կ'ընէ մտմնուիլ թէ արհեստով գեղեցկացուած է։
Գլխաւոր մթերանոցը Լոնտոն է (114 and 116, Southampton Row). Նոյնպէս Բարիզ ու Նիւ Եորք։ Սրվածառուի սափրիչներու, անոյշ իւղագործներու և անգղիացի գեղագործներու քով։

Պէյօղլունտա Տօղրու եօլտա Գանտիւք պիրատէրլէրին Ինկլիզ էճզախանէսի իլէ Նիւքսէք գալտըրըմտա Մ. Գարուանանին Ինկլիզ մաղազասընտա վէ Պէյօղլունտա Տօղրու եօլտա Մ. Իգսաօր Լա Գանտէլլանըն Ինկլիզ մաղազասընտա պուլունըր։